

თამაზ გოდერძიშვილი

თარგმანები

გამომცემლობა „კონტაკი“
თბილისი
2020

ალბერტ გარნეი

სასიყვარულო ბარათები
პიესა ორ მოქმედებად

მოქმედი პირნი:

ენდი

მელისა

პირველი მოქმედება

ენდი — მისის და მისტერ გარდნერებს: ბედნიერი ვარ, რომ დამპატიყთ თქვენი ქალიშვილის, მელისას დაბადების დღეზე 1936 წლის 19 აპრილს, დღის 4 საათზე. პატივისცემით ენდრიუ მიკბეს ლედ III.

მელისა — ძვირფასო ენდი — საჩუქრისათვის გმადლობთ. ახლა მათ „ზურმუხტ ქალაქის უბედური პრინცესაც“ დაემატა. რატომ მაჩუქეთ მაინცდამაინც ეს წიგნი? გულწრფელად, თქვენი მელისა.

ენდი — გასუსობთ შეკითხვაზე. როცა თქვენმა საზიზღარმა და მახინჯმა აღმზრდელმა ქალმა ჩვენი სკოლის მეორე კლასის კარი შემოაღო და შემოგიყვანათ, მაშინ სწორედ უბედურ პრინცესას ჰგავდით.

მელისა — ვერ დაგიჯერებთ, სიმართლის თქმა სჯობს: დედაჩემმა ურჩია დედათქვენს, ესა და ეს წიგნი აჩუქოსო. სიტყვებზე მეტად ნახატები მომწონს და მოდით, შევწყვიტოთ მიმოწერა.

ენდი — ვფიცავ, ამიერიდან უ-ს ისე დავწერ, ყ არ გეგონოს.

მელისა — მეც გეფიცები, ამიერიდან ი ოს აღარ ჰგავდეს.

ენდი — ვფიცავ, ამიერიდან ყოველი ასო თავის თავს ემგვანება. შენ? შენ რაღას შემომფიცავ?

მელისა — რა სასაცილო ხარ!

* * *

ენდი — გინდა ჩემი შეყვარებული გახდე?

მელისა — აჰა! ესე იგი, წმინდა ვალენტინის დღეს შენ მომწერე: „გინდა ჩემი შეყვარებული გახდეო“.

ენდი — ღიას.

მელისა — თანახმა ვარ. შევიქნები შენი შეყვარებული! ოლონდ... ჩურგენ! დაგასწარი: კოცნა-მოცნა არ იყოს.

ენდი — როცა დათბება, შეიძლება თქვენს აუზში ვიცურაო?

მელისა — არა! მის ჰოგორნი, ჩემი აღმზრდელი მიკრძალავს: რამე ინფექცია არ შემოგვიტანოსო.

ენდი — გინდა, დიდ შესვენებაზე რძესა და ნამცხვარს ამოგიტან?

მელისა — მინდა, ოლონდ, მეტს ნუღარ მოძთხოვ, ცოლად გამომყევით.

ერთად — გეფიცები, საკლასო ოთახში წერილს აღარ მოგწერ.

* * *

ენდი — ქრისტეშობასა და ახალ წელს გილოცავ, სიყვარულით, ენდი.

მელისა — ეს მოსალოცი ბარათია. მე დავხატე. თოვლის პაპა არ გეგონოს. კენგურუა. ფორთოხლის წვენი სავსე ჭიქაზე ხტება. ხო მაგარია? მომწონხარ. მელისა.

ენდი — ეს წერილი დედამ დამაწერინა. დიდ ბოდიშს გიხდი. მის პოგორნსაც ვუხდი ბოდიშს, გადაეცი.

მელისა — ამ ნახატზე მე და შენა ვართ საცურო კოსტიუმების გარეშე. აბა, გამოიცანი, რომელი ხარ? არავის უჩვენო. მიყვარხარ.

ენდი — ეს მის პოგორნია. არც ამას აცვია საცურო კოსტიუმი.

მელისა — მაგრა ხატავ!

* * *

ენდი — მივიღე კაკტუსი და ჩოჩორი. გმადლობ. საავადმყოფოში იმდენი საჩუქარი მომდის, სამადლობელო ბარათების წერით ვიღლები. აქაურობა არ მომწონს, რაც გლანდები ამოვიჭერი, ყელი სულ მტკივა. სამაგიეროდ, ბევრ ნაყინს მაჭმევენ. გინდა გაგაცინო? — აქ სიცხეს პირიდან კი არა, სულ სხვა მხრიდან მიზომავენ.

* * *

მელისა — შობასა და ახალ წელს გილოცავ. სხვა სკოლაში რატომ გადახვედი?

ენდი — ქრისტეშობას გილოცავ. ჩემებს მიაჩნიათ, რომ აუცილებლად ვაჟთა სკოლაში უნდა ვსწავლობდე.

* * *

მელისა — დამაფიცე, რომ წერილი გამომეგზავნა. აჰა, მიიღე.

ენდი — ღია ბარათზე მეორე მხარეს უნდა სწერო. მოსაწერი თუ არაფერი გაქვს, მაშინ ჩემს კითხვებს უპასუხე:

1. მოგწონს თუ არა მიჩიგანის ტბა?
2. მოგწონს თუ არა ბებიასთან ცხოვრება?
3. შენი მშობლები მართლა ეყრებიან?
4. გიშვებენ ზღვაში ღრმად შესვლას? თუ მის პოგორნი ნაპირზე გაჭყუშპალავენ?

5. ჩვენი ტოლები თუ არიან მანდ, ესე იგი ბიჭები?

მელისა – არა, არა, ჰო, ჰო, არა.

* * *

ენდი – ძვირფასო მელისა, ნეტა თუ გახსოვარ? ეს მე ვარ, ენდი – ვაჟთა საზაფხულო ბანაკში გამაგზავნეს. მკვლარი საათია და წერილს გწერ. იცი, ბანაკში ნამდვილი ინდიელი გყავს, რკინის ყვავი ჰქვია. ყოველ დღე ტყეში გვასეირნებს და ექვს ახალ მცენარეს გვაცნობს. ოღონდ, რაც მთავარია, გამორჩა: შხამიანი სუროს ჩვენება დაავიწყდა. ზურგზე ცურვაში გავიმარჯვე და ორქულანახევარი მოვიგე. მშობლის დღისთვის ორმოცდათ ქულას თუ ღავაგროვებ, საპატიო დიპლომით დამაჯილდოვებენ. მამაჩემსაც ეს უნდა, რას გაიხარებს! შრომის გაკეთილზე ხელსაწმენდის გასაყრელ რგოლს გავაკეთებ, ოღონდ ჯერ არ ვიცი, დედას გავუგზავნი თუ შენთვის დავიტოვებ. ყოველ დღის საუზმეზე ფოსტას გვირიებენ. გოგოსგან წერილს თუ მივიღებ, ყველას შეშურდება. იმედია, მომწერ.

მელისა – არ შემიძლია წერილების წერა და რა ვქნა?! ორი საათი „ძვირფასო ენდის“ მოვუწიდი. მამაჩემს იმიტომ ვწერ, რომ ძალიან მომენატრა. ბიჭებს კი... ვერ მივართვი! არ გამოვა! ამიტომ. ბარათის მაგივრად გიგზავნი ჩემი კატის პორტრეტს. როგორია? ხედავ, რა სიფათი აქვს? სამჯერ გადავხატე, მაგრამ მაინც ვერ მივაძსგავსე. ცხოვრებაში უფრო ლამაზია. კულის გარშემო შარავანდელი ადგას. კულისთვის ვვიჟდები. კინალამ დამავიწყდა! ცუდი ამბავი მოხდა: დედაჩემი ვინმე ჰუპერტ მაკფეიზე გათხოვდა! მიშველეთ! დამისხენით! აქ ცხოვრება აღარ შემიძლია!

ენდი – კატა მომეწონა. ეგ ის ხომ არ არის, მესამე კლასში რომ ვსწავლობდით და აუზში გადაუძახე?

მელისა – არა, ის სულ სხვა კატაა.

* * *

ენდი – გიგზავნი ამ სულელურ ბარათს და ნათლისღებას გილოცავ. ცეკვაზე მინდა გელაპარაკო. ჩემს მშობლებს უნდათ, წელს ცეკვის სასწავლებლად ვიარო. გამაგებინე, რაში მჭირდება ცეკვა? გაგიჟდება კაცი! ესენი ხან იმას ცდილობენ, გოგოებს არ გავეკარო, ხან კი ჩამჩინებენ, გოგოებთან უფრო ხშირად

იყავიო. შენ ივლი ცეკვაზე? მომწერე, ან ხო, ან არა. ვიცი, რომ წერილების წერა გეჯავრება.

მელისა – ვივლი.

ენდი – პატივცემულო მის მაკფეი, დიდ ბოდიშს გისდით გუშინდელი საქციელისათვის. მეც და ჩარლიმაც ნამდვილად ავურიეთ მანქანაში, როცა ცეკვის სასწავლებლიდან წამოვიყვანეთ. მაპატიეთ, მელისას კაბა რომ დავუხიე. მამა მეუბნება, მის მაკფეიმ კაბის ანგარიში გამოგიგზავნოს და ზარალი შენი დანაზოვიდან აუნახლაურეო.

მელისა – ძვირფასო ენდი, დედა ჩემს სანახავად ლეიკ-პლესიდში რომ ჩამოვიდა, შენი წერილიც ჩამომიტანა. ნახე, ერთი, რა კარგ წერილებს წერს, ეგებ მიბაძოო. მე კი მგონია, სისულელეა. დარწმუნებული ვარ, მამაშენმა გიკარნახა. ჩვენ ხომ მაინც ვიცით, რომ ყველაფერში ჩარლია დამნაშავე. მაღლობა ღმერთს, ის გულშია არ გაივლებს ბოდიში მოიხადოს. ამიტომაც მომწონს და რუმბასაც ამიტომ ვცეკვავ ჩარლისთან და არა შენთან, შენ მშობლების მონა ხარ. რასაც გეტყვიან, იმას აკეთებ. მიიღე ჩემგან ჯაჭვით დაბმული მოცეკვავე დათვის პორტრეტი. ეს შენა ხარ, ენდი, ხანდახან.

ენდი – არ გამიბრაზდე. რა ვქნა, მიყვარს ბარათების წერა. ლიტერატურაშიც სიამოვნებით ვთხზავ დავალებებს, მაგრამ განსაკუთრებით მიყვარს, შენ რომ გწერ. დედაშენს იმიტომ მივწერე, ვიცოდი, წაგაკითხებდა. თითქოს შენ გელაპარაკები და ვიცი, ვერ შემაწყვეტინებ. მამა მეუბნება, ადამიანებმა ერთმანეთს ხშირად უნდა მისწერონ, რადგან წერილში მათი სული ბოლომდე გადაიშლებაო. მეც ასე ვფიქრობ.

მელისა – ყველაფერში მამას ხომ არ უნდა მიჰბაძო?! გვეყო, დავანებოთ თავი ამ მიმოწერით კამათს. დიდიდან საღამომდე თხილამურებით ვსრიალებ. აქაურობა მომწონს და თავს მშვენივრად ვგრძნობ.

ენდი – მალე გამოჯანმრთელდი. სამწუხაროა, ფეხი რომ მოგიტეხია!

მელისა – დედა მეუბნება, ჯიუტი ხარ და ფეხიც ამიტომ მოიტეხეო. ნეტა მარჯვენა ხელი მომტეხილდა, წერილების წერას თავს დავადწვედი. გიგზავნი საავადმყოფოს ღამის ჭურჭლის ჩანახატს. ხომ საოცარი ფორმისაა?

ენდი – მისის ფურგესონ ბრაუნს. მივიღე თქვენი თავაზიანი მოწვევა

თქვენი შვილიშვილის მელისას პატივსაცემად გამართულ ბავშვთა საქველმოქმედო მეჯლისისწინა წვეულებაზე. პატივისცემით, ენდრიუ ლედ მესამე.

მელისა – ამ წერილს იმიტომ გწერ, რომ დარეკვისა მეშინია. რომ დაგირეკო ალბათ, ყურმილში ავტირდები. ძალიან გამაბრაზე! ნუთუ არ იცი, რომ მეჯლისის წინა ვახშამზე თუ დაგპატიჟეს, ღიასახლისს ორი ცეკვა მაინც უნდა მიუძღვნა?! რა შუაში იყო ღიდეღაჩემი? იმან იმიტომ კი არ მოაწყო წვეულება, ჩემთან არავის ეცეკვა! რას მიეწეებ ჯინი უოტერს? რატომ ერთხელ მაინც არ მაცეკვე? ეს უზრდელობაა! უწესო!! ქალებს ასე თუ მოექეცი, კარგი დახლი დაგიდგება! ჯანდაბამდის გზა გქონია, ენდი! და კვირა დღეს კი – ჯანდაბის იქითაც!

ენდი – შენთან მხოლოდ იმიტომ არ ვიცეკვე, რომ საზარდული გამეჭიმა. თუ არ იცი, ეს რა არის, სამედიცინო ლექსიკონში ნახე. მინდოდა, მეთქვა, მაგრამ შემრცხვა. წინა კვირას, ჰოკეის რომ ვთამაშობდი, მაშინ შემემთხვა. ჯინი უოტერთან იმიტომ ვცეკვავდი, მოკლე ნაბიჯი აქვს. შენ კი მთელ საცეკვაო დარბაზში მაფრიალებ. წამოსვლის წინ დედაჩემს ვეცეკვე და მაგრად მეტკინა. შეიგნე, შენთან რატომაც არ ვიცეკვე? ეხლა კი ვგდივარ ლოგინში და იმ ადგილას სათბურა მაღევს. არა უშავს, მომავალ კვირას კლუბში ვიცეკვით.

მელისა – ჰოკეი კი არა, ჯინი გაგიჭიმავდა საზარდულს. არ გაბელო, არ მომეკარო, თორემ მეორე საზარდულს მე გაგიჭიმავ.

ენდი – ესე იგი, არ გცოდნია რა არის „საზარდული“.

მელისა – შენ კი „ხუმრობა“ არ გცოდნია.

* * *

მელისა – ახალ წელს და შობას გილოცავ! აბა, თუ გამოიცნობ, რას ვაკეთებ? ნურც ეცდები: რომ მოკვდე, ვერ გამოიცნობ. ფსიქოანალიტიკოსთან დავდივარ. დედამ – მოგიხდებაო. არავის უთხრა. ეს დიდი საიდუმლოა და ჩვენს შორის დარჩეს.

ენდი – ახალ წელსა და ქრისტესშობას გილოცავ! ერთ რამეს გკითხავ და პასუხი წერილით გამეცი, რადგან როცა რეკავ, მეორე ყურმილს ან დედაჩემი იღებს ან ჩემი უმცროსი ძმა. ფსიქოანალიტიკოსს სექსზე ელაპარაკები?

მელისა – აბა რა! მხოლოდ და მხოლოდ სექსზე ვსაუბრობთ. სეანსები ძალიან ძვირია, მაგრამ, ჩემის აზრით, ღირს.

ენდი – ფსიქოანალიზზე რომ დავდიოდი, ექიმს მხოლოდ შენზე ველაპარაკებოდი. ამ ბოლო დროს ძალიან ხშირად ვფიქრობ შენზე.

მელისა – ხანდახან მეჩვენება, თქვენზე მდიდრები რომ ვართ, იმიტომ მოგწონვარ. მართლა, მართლა! ხომ მოგწონს აუზი ბებიაჩემის სასახლის წინ? ლიფტი? მოგწონს, ბებიას თეთრხალათიანი მსახურთუხუცესი ვერცხლის ლანგრით რომ მოგვართმევს ხოლმე ლიმონათსა და ნამცხვარს. მგონი, ეს ყველაფერი ჩემზე მეტად მოგწონს.

ენდი – დედაჩემი მეუბნება, მელისას თუ შეირთავ, ვიდრე იცოცხლებ, თავი ქუდში გექნებაო. სულ შენთან ყოფნა მინდა. ამიტომაც მომწონს ბებიაშენის ვიწრო ლიფტში შენთან ერთად ზემოთ-ქვემოთ გრიალი.

მელისა – მიშველეთ, მიხსენით! სამონასტრო სკოლაში გამაწესეს! დავიღუპე! ფორმა ჩამაცვეს. ყოველ დღით გაყინულ დარბაზში გამამხნევებელ ვარჯიშებს მაიძულებენ და საკლასო ოთახში ხმამაღლა მაზეპირებენ ფრანგულს. „ადემუა მონ შევალიე!“ ო, ღმერთო, რა დავაშავე! ნეტა ვინ შეყვარა აქ ის ჭყვიპინა გოგოები, ყოველ დღე ვაზშობის შემდეგ ტუალეტში ერთად რომ დადიან და კუილით იკლებენ იქაურობას. ქალაქში კვირაში ერთხელ და ისიც დიდების მეთვალყურეობით გვიშვებენ. აბა, თუ გამოიცნობ, ვაჟებთან ცეკვა რამდენჯერ არის ნებადართული? წელიწადში ერთხელ! ლუდის სმაზე თუ შეგისწრეს, ღვინოზე არაფერს ვამბობ, იმ წამსვე გუდა-ნაბადს ავიკრავენ და შინ მიგაბრძანებენ, რაც ამ სკოლაში ყოფნაზე უარესია. ეგებ როგორმე ჩამოხვიდე კვირა დღეს; მხოლოდ ოთხიდან ექვსამდე შემიძლია ჩაიხე დავპატიჟოთ ვაჟები. მაგრამ იქაც ლამის თვალებიდან გადმოცვივდნენ ზედამხედველი მონაზვნები. თუმცა, თუ კარგი ამინდია, საღამოს ლოცვამდე პარკში სეირნობასაც არ გვიშლიან. ჩემთან ერთად ოთახში სქელტრაკა კუბელი ძუენა ცხოვრობს. ცხრა წყვილი ფეხსაცმელი აქვს. სულ წევს და ერთი და იგივე სიძღვრას უსმენს: „სანფრანცისკოში დავტოვე გული!“ აქაურობა რომ ნახო, გაგიჟდები. ყველაფერი მწვანედ არის შეღებილი. წარმოგიდგენია! ნეტა სად ნახეს ასეთი მახინჯი მწვანე?! კედელს ხელს ვერ ახლებ: ზედ რამის დაკიდება ან გაკვრა აკრძალულია. მხოლოდ სკოლის ვიძპელი ან მშობელ-ნათესავთა სულელური ფოტოები! მე? მე რა გავაკრა? რომელი

ნათესავების სურათები? ჩემი მამინაცვალის ჰუპერ მაკვივის სიფათი ხომ არა? ენდი, მიშველე! მომწერე რამე, რომ მამაკაცის ხმა გავიგონო... ქალაღზე მაინც.

ენდი — ეს-ეს არის შენი ბარათი მივიღე. მეც ინტერნატში გამგზავნეს. დედაშენს უთქვამს დედაჩემისთვის, არა უშავს, მოუხდებო. თქვენი ვაჟი დაუშუშავებელი ალმასიაო. ღლეს ამას დავეჯერდეთ. მალე ისევ მოგწერ.

მელისა — ძვირფასო ალმასო, შენც ინტერნატში დაგმალეს? რა მშობლები გყავს?! ხან „ერთად იყავითო“, ხან კი — გვაშორიშორებენ. როგორ გვზრდიან?! ვინ გვზრდის? ვიღაც მორალურად მახინჯი ხალხი! ახლა, მინდა თუ არა, წერილები უნდა გწერო. ეს კი, ალბათ კარგად გახსოვს, როგორ მეჯავრება. აჯანყდი, ნუ დაანებებ მაგათ, გამგონე ბიჭად გაქციონ. სწორედ ჯანყი და ამბოხი გაკლია. სიყვარულით. მე.

ენდი — მაპატიე, ასე დავგვიანებით რომ გპასუხობ, მაგრამ ვერ მოვიცალე. კვირაში ერთხელ მშობლებს უნდა მივწერო. თვეში ერთხელ ორივე ბებიასა და ბაბუას. ჩვენმა მზარეულმა მინიმ შინაურული ნამცხვარი გამომიგზავნა და იმასაც დავუწერე სამადლობელი ბარათი. ამას გარდა, გაკვეთილებიო, ისტორიასა და ლიტერატურაში წერიითი დავალებებიო და აბა, რა დრო დამრჩება?! გასულ კვირას იმდენი გაკვეთილი მქონდა მოსამზადებელი, შინ წერილი ვერ გავაგზავნე. აღელვებულმა მამაჩემმა სკოლაში დარეკა. რექტორმა კაბინეტში გამომიძახა. თავის მართლებამ არ გაჭრა. ზარალის ასანაზღაურებლად სამეკერდიანი ბარათი დამაწერინეს. მხოლოდ ამიტომ ვერ გიპასუხე დროულად. ისე, ნორმალურად ვსწავლობ. ამ წუთას ისევ ვწერ, ჯ. მილტონის „დაკარგული სამოთხის“ გარჩევას ვამთავრებ. ისტორიაში ოცდაათწლიანი ომის მიზეზებსა და შედეგებზე ვართ. იცი, ეს ომი ნაღდად კათოლიკებმა წამოიწყეს. ლათინურში ვთარგმნით ციცერონის სიტყვას, კატილინას წინააღმდეგ რომ წარმოუთქვამს: „ო, კატილინა, არ დაგავიწყდეს, ჩემს მოთმინებასაც აქვს საზღვარიო“. ზუსტად ამ სიტყვებს ჩემს უმცროს ძმას ვუმეორებ ხოლმე, როცა შინა ვარ. ფრანგულის მასწავლებელი ხმამაღლა გვიკითხავს რასინის „ანდრომასას“. შედეგიაო, ამ ნაწარმოებზე ამბობენ, მაგრამ ფრანგული ფიზკულტურის შემდეგ გვაქვს და ყველას გვეძინება. თეოლოგიის გაკვეთილზე ოთხივე სახარებას ვადარებთ. დაუჯერებელია, რომ ოთხივეში ერთსა და იმავე

ადამიანზეა საუბარი. მათემატიკაში ორუცნობიან განტოლებებს გვიხსნიან. ხანდახან წარმოვიდგენ, რომ მე იქსი ვარ, შენ კი – იგრეკი. საინტერესო რამეები გამოდის. ნიშნები კარგი მაქვს. ორმაბათს გასული კვირის შედეგები გამოაკრეს. 92 ქულა დამიგროვებია! ცუდი არ უნდა იყოს. ამას წინათ, ბაბუამ მომწერა: გთხოვ, ფრიადოსანი ნუ გახდები, რადგან წარჩინებულები მხოლოდ ებრაელები არიანო. დავამშვიდე, ფრიადოსანი არა ვარ-მეთქი და რომც ვიყო, ებრაელი მაინც არავის ვეგონები ერთი უბრალო მიზეზის გამო: ჩვენ სკოლაში ებრაელები არა სწავლობენ. რამდენიმე კათოლიკე გვყავს, მაგრამ პირადად მე ნიჭიერი კათოლიკე ჯერ არ მინახავს. მომილოცე, მოსწავლეთა საბჭოში ამირჩიეს, ჩვენი უფლებები უნდა დავიცვა. საქმე ბევრია, ჯერ ერთი, მიმაჩნია, რომ ვარჯიში ღია ცის ქვეშ უკეთესია, ვიდრე მხოლოდ დარბაზში, მატჩებიც სხვა სკოლების გუნდებთან უნდა ჩატარდეს და არა მხოლოდ შიდა სასკოლო; ცეკვის საღამოები უფრო ხშირად უნდა იმართებოდეს. ქალთა საზოგადოება მხოლოდ უფროს კლასელებს კი არა, პატარებსაც აკეთილშობილებს. და კიდევ, კვირა დღეს ერთხელ ლოცვაც საკმარისია. ლოცვა საჭიროა, თქმა არ უნდა, მაგრამ კვირადღეს დილიდან საღამომდე სამლოცველოში ყურყუტი მოსაწყენია. და თუ ჩვენ თვითონვე გულს ვუწყალებთ ჩვენს თავს, ადვილი წარმოსადგენია, რა დღეში ჩავაგდებთ მამაზეციერს. ესლა ფეხბურთის გუნდში ვარ. ზამთარში ჰოკეის ვითამაშებ. გაზაფხულზე ნიჩბოსნობას დავიწყებ, რადგან კალათბურთში უნიჭო აღმოვჩნდი. დღეს ზეპირად უნდა ვისწავლო „დაკარგული სამოთხის“ ბოლო ოთხი სტრიქონი. როცა ვკითხულებდი, სევდა შემომაწვა. ჩვენი თავი მომაგონდა: შინიდან ამ საშინელ ინტერნატებში გამოგდებული მელისა და ენდი – მე და შენ. აი, ეს სტრიქონებიც:

ერთხანს სტიროდნენ... და როდესაც შეიშრეს ცრემლი,
გადაეშალათ თვალწინ ტურფა სამოთხე ვრცელი,
ანცობენ, რბიან, უკონიან ერთმანეთს ხელებს,
მაგრამ რას გრძნობენ? ნუთუ ისევ სიმარტოხელეს?
რაც კარგია, კარგია. ზეპირად დავწერე. მერე შევაძოწე და არ
შემშლია, ზუსტად დამიმახსოვრებია. ხო მაგარი ვარ? იცი, რა
ლამაზად ჟღერს ეს სიტყვები შხაპის ხმაურში, ან უნიტაზში
წყალს რომ ჩავუშვებ მაშინ... სიყვარულით. ენდი.

მელისა — წერილისათვის გმადლობ, თუმცა ძალიან გრძელი იყო. მესმის, ყველაფერზე გინდა მომწერო, მაგრამ ეგ ამბები არ მაინტერესებს, სამაგიეროდ ძალიან, ძალიან მაინტერესებს რასა გრძნობ. მაგალითად, მე ვგრძნობ, რომ ჩემი სკოლა განავლით სავსე კასრია, მაგრამ, შინ დაბრუნება მაინც არ მინდა, რადგან მაინცაველთან ერთგვრეკვემ ყოფნას ეს მირჩევნია. ამ ქვეყნად არ არსებობს ინტერნატი, სადაც ადამიანურად იცხოვრებს კაცი. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მთელი მსოფლიოც განავლით სავსე კასრია, ოღონდ უზარმაზარი. მომწერე. სიყვარულით. მე.

ენდი — ბოლო ხანია მონატრების შეგრძნება აღარა მტოვებს. ჩემი პორგი, ჩემი ძალღი მენატრება. ხომ გახსოვს პორგი, ჩემი კოკერ-სპანიელი, შენ რომ მიუაღერსე და იქვე, ხალიჩაზე ჩაიფსა. აქ ზოგიერთ მასწვლებელს ჰყავს ძალღი. მათ რომ ვუაღერსებ, თითქოს პორგისთვის გადამისვია ხელი. ხანდახან მესინზმრება კიდევ. კლასგარეშე თხზულებაც პორგიზე დაწვრე. სათაური არ გაინტერესებს? „ნეტა თუ ვახსოვარ?“ ხუთიანი მივიღე. ჩემს საწერ მაგიდაზე მშობლების ფოტოსურათებთან ერთად პორგის ფოტოც მიღევს. სხვათა შორის, შენი ფოტო არა მაქვს. ხომ გამომიგზავნი? გამომიგზავნე, გთხოვ.

მელისა — ეს სურათი პარფორღის ავტობუსების სადგურში გადავიღე. სკოლიდან გაქცევას ვაპირებღი, მაგრამ გადავიფიქრე. იმიტომ არ ვიღიმები, რომ კბილების გასასწორებლად მეტაღის სქელი მავთული ჩამიღგევს. ჩემთვის შესაფერის ვარცხნილობას ჯერ ვერ მივაგენი და თმებიც იმიტომ მაქვს აჩენიღი. სიტყვამ მოიტანა და სპენსერ ვიღისს, ასეთ ყმაწვიღს ხომ არ იცნობ? აქ გვყავს ერთი გოგო, ენი ებოტი. გასულ ზაფხულს ედგარ თაუნში გაუცვნიათ ერთმანეთი. კარგი ბიჭიღო, ასე ამბობს. ერთი გამოიგე, რას ფიქრობს ეგ ვაჟბატონი ჩვენ გოგონაზე.

ენდი — სპენსერ ვიღისმა მითხრა, ენი ებოტი პოტენციური ბოზიღო. სამწუნაროა, მაგრამ, მგონი, მართლაც ასეა.

მელისა — ენიმ — სპენსერს გადაეცით, რომ გაფხორიღი ინდაურია! უთხარი: ამას თვითონვე მოგწერღა, მაგრამ ეშინია, შენი სახელის ხსენებაზე არ წაარწყიოსო.

ენდი — მაღღიერების ღღესასწაულზე შინ თუ გიშვებენ? ჩვენ არ გვიშვებენ — ომიღო.

მელისა — ჩვენებს უშვებენ, მე კი — არა. დასჯიღი ვარ. სიგარეტს ვეწეღი და ჩამავღევს. ამიტომ ინტერნატში უნდა ვიჯღდე და

კუბელებთან და კალიფორნიელებთან ერთად ინდაურის დამპალი ხორცი ვხეთქო. ამ დღეს დედას უნდა შევხვედროდი ნიუიორკში, მაგრამ, როგორც სჩანს, ჩემთვის ისედაც ვერ მოიცლიდა, რადგან ნევადაში მიფრინავს და თუ ხვდება, რატომ? ჩემს მამინაცვალს ჰუპერტ მაკეის ეყრება! ვაშა და ვაშა! ჰუპერტი დარტყმული და შერეკილია. თანაც შემიჩნდა უტიფრად, თავხედურად და მეთოდურად. მინდა ეს იცოდე.

ენდი — საშობაო არდადეგებზე შენი ნახვა ძალიან გამეხარდა. განსაკუთრებით მესიამოვნა კბილების გასასწორებელი ჯართი რომ მოგიშორებია. შენთან ცეკვა ნეტარება. თანაც ისეთი ნაზი კანი გაქვს, რომ... გახლები ჩემი გოგო?

მელისა — რაო? ჩემი გოგო ეგ რაღა ჯანდაბაა. გული მერეოდა უატსონების სახლის ნახევრადბნელ სარდაფში მუწუკებიან გოგოებს რომ ვუყურებდი, უფრო მეტად მუწუკებიან ბიჭებს რომ ეკიდნენ კისერზე; ცეკვავდნენ თუ ჭიპებს იხეზავდნენ, ვერ გამიგია?! მართალს ამბობს დედაჩემი, ყველას უნდა შეხვდე, კაცის ფსიქოლოგია კარგად რომ შეისწავლო და მერე ცოლად ყველაზე საუკეთესოს გაჰყვე. თავად ეს არ გამოუვიდა, მაგრამ ჩემი იმედი აქვს.

ენდი — საგაზაფხულო არდადეგებზე კინოში მაინც არ წამომყვები?

მელისა — არ ვიცი, ენდი — შენთან ყოფნა მიყვარს, მაგრამ შინისკენ გული არ მიწევს. დედამ სმა დაიწყო. დალევს, შემოვა ჩემთან ოთახში და ლაპარაკობს, ლაპარაკობს, ლაპარაკობს, გაუთავებლად, ენა ებმევა, სიტყვებს ვერ გამოთქვამს და ასე შემდეგ. არდადეგებზე ერთადერთი ნათელი დღე მქონდა, თქვენთან საშობაო ვახშამზე რომ მოვედი. გახსოვს, როიალს ალყა შემოვარტყით და ყველა ერთად ვმღეროდით? შენს ძმას შაშში რომ მოუგე? დედაშენს საწებელი რომ შევაკაზმინე, ისიც გახსოვს? რა კარგი იყო... შესაძლოა, თქვენ იმდენი ფული არ გაგაჩნიათ, რამდენიც ჩვენ, მაგრამ, სამაგიეროდ, ნამდვილი ოჯახი და თბილი სახლი გაქვთ. საგაზაფხულო არდადეგებზე პამ-ბიჩში მივდივარ, ბებიასთან. მზეზე მაინც გავშავდები. პოსტ-კრიპტუმ. წერილს თან ახლავს ჩემი ახალი შედეგები — შენი ძაღლის — პორგის პორტრეტი. დრუნჩი, შესაძლოა, არ უგავს, მაგრამ თვალები ჩინებულად გამომივიდა.

ენდი — ეხლა მეოთხე გუნდში ვარ. გუშინ მესამე გუნდის მეორე რიგის მენიჩბე გახლდით. ხვალ, შესაძლოა, მეორე ჯგუფის

მექესე ან მეხუთეს მეოთხე რიგში დამსკან. ვერაფერი გამიგია. ცვლილობ, თავს ვიკლავ, ლამის ჭიპი გამერღვას, მეორე დღეს კი გამოაკარავენ სიას და უარეს გუნდში აღმოჩნდები. ან პირიქით, გაგებაში არა ხარ და მოწინავე გუნდში გადაგახტუნებენ. რაც მთავარია, არ გეუბნებიან, ამას რატომ სჩადიან. ეგებ, არასინქრონულად ვუსვამდი ნიჩაბს. ეგებ, წელი გამართული არ მქონდა, არ ვიცი, ვერ გეტყვი, რაც არ ვიცი, არ ვიცი. ერთხელ ჩვენს მწვრთნელს ვკითხე: „მისტერ კლარკ, რა ნიშნის მიხედვით გვახტუნავენ გუნდიდან გუნდში-მეთქი?“ იცი, რა მიპასუხა? „ასეთია ცხოვრება“, – და წავიდა. შეიძლება მართლაც ასეთია ცხოვრება, მაგრამ მე არ მომწონს. ნუთუ შეუძლებელია, ისეთი წესები შემოიღონ, ნიჭიერი წინ მიიწვედეს და უნიჭო კი კუდში მიჩანჩალებდეს? სერიოზულად გეკითხები, არ გეხუმრები. ალბათ, იურიდიულზე მომიწევს შესვლა.

მელისა – მივიღე შენი ნიჩბოსანი წერილი... სტივ სკალის ხომ არ იცნობ? ფლორიდაში გავიცანი. მითხრა, თითქოს თქვენს სკოლაში სწავლობს და ნიჩბოსნობს კიდევ. პირველი გუნდის პირველი ნიჩბოსანი ვარო. მგონი, ტყუის.

ენდი – რასაკვირველია, სტივ სკალი ტუის. ის რომ ნავში ჩასვა, აყირავდება, ისეთი დონდლოა. შენზე მითხრა, ყველაფერი გვექონდა, იმის გარდა... მართალია?

მელისა – სტივ სკალი ძალღის გაგდებული და მატყუარაა. გადაეცი, მელისამ ასე შემოგითვალა-თქო.

* * *

ენდი – ამ ზაფხულს რას აპირებ? შინ წახვალ? მე გოლფკლუბში მინდა წავიბუშავო, ცოტა ფულს მაინც ვიშოვნი. მადლობა ღმერთს, ბანაკში არ მგზავნიან.

მელისა – კალიფორნიაში მივდივარ, მამასთან. ოთხი წელია არ მინახავს. ახალი ცოლი და ორი შვილი ჰყავს. ასე რომ, დედისერთა აღარა ვარ, ორი და მყავს. ჩემს ახალ ოჯახს გავიცნობ... დიდი იმედი მაქვს, იქ ყველაფერი კარგად იქნება.

* * *

ენდი – მოგეწონა კალიფორნიაში?

ენდი – მომწერე რამე კალიფორნიაზე. როგორია შენი ახალი ოჯახი?

ენდი – მიიღე ჩემი წერილები? რატომ არ მპასუხობ? დედაშენს დაუვრეკე, მისამართი ხომ არ მეშლება-მეთქი.

ენდი – სკოლაში დაებრუნდი. იმედია, შენც კარგად ხარ. მიიღე ჩემი გამოგზავნილი წერილები კალიფორნიაში? ეგებ, დედინაცვალი გიმალაგდა ფოსტას?

მელისა – კალიფორნიას ნუ გამახსენებ, გთხოვ. ერთხანს მეგონა, ორი ოჯახი მქონდა. თურმე არც ერთი არა მქონია. რა ბედნიერი ხარ, ენდი – შენ ალბათ, ვერცა გრძნობ, რა ბედნიერი ხარ. მგონი, ბედი მეც ძალე მეწევა, ჩემმა ხელოვნების მასწავლებელმა მისის ოდსვორდმა მითხრა, ხატვის ნიჭი გაქვსო. დამპირდა, კვირა დღეს ჩემს სახელოსნოში ნატურის დასახატად წაგიყვანო. ის ნატურა ოდსვორდის საყვარელია. სულ ტიტველი არ იქნება, საცურაო ტრუსები ეცმევა. ნუ იცინი. მასწავლებელმა მითხრა, ხელოვნება და სექსი ერთი და იგივეაო.

ენდი – ძვირფასო მელისა, გიგზავნი ოთხ შეკითხვას და გონი მოიკრიბე:

1. ჩამოხვალ თუ არა ზამთრის მეჯლისზე?
2. თუ შეძლებ, გამოჰყვები მატარებელს, პარასკევს საღამოს თერთმეტზე რომ ჩამოდის?
3. საჭიროა თუ არა, ამის შესახებ ჩვენმა დირექტორმა მისწეროს თქვენს დირექტორს?
4. საჭიროა თუ არა, მანვე მისწეროს დედაშენსაც?

მელისა – პირველ სამ შეკითხვაზე დადებითად გპასუხობ. დედას კი ნუ მისწერთ. მისთვის უკვე სულ ერთია ყველაფერი.

* * *

ენდი – თავს ვიკავებდი, მაგრამ ვეღარ მოვითმინე და გწერ. ძალიან მაწყენინე. მე გიწვევ მეჯლისზე, რომელიც წელიწადში ერთხელ იმართება: გზვდები სადგურში და რძიანი კოქტეილით გიმასპინძლები. ტაქსით მიგაბრძანებ სკოლაში. მეორე დღეს ჰოკეის მატჩზე გაპატიჟებ და შენს პატივსაცემად ორი გოლი გამაქვს. შენთვის ვარდების რვადოლარიან თაიგულს ყვიდულობ; ვჩალიჩობ, რომ ცეკვის დროს პარტნიორებად ყველაზე უნდელი ყმაწვილები შეგახვედრო და სამაგიეროდ რას მიკეთებ? როგორც მითხრეს, ვენის ვალსის დროს, ბობ ბარტრამთან ერთად გასახდელში იპარები და ბუბნაობ. იმ ორ დამსმენს არ დაუუჯერებდი, მაგრამ საუზმეზე თვითონ ბობი ტრაბახობდა:

შიგ ტუჩებში ვკოცნიდი და ორივე ტუჩუც დავუშუშავეო. უნდა გამერტყა, მაგრამ მისტერ ებოლდი გამაკავა. რატომ ჩაიღინე ეს, მელისა? რად გაანადგურე ყველაფერი, რაც ძვირფასი იყო ჩემთვის? შენ არ იცი, როგორ მატკინე გული, განსაკუთრებით, იმას თუ გავიხსენებთ, რომ გამომშვიდობებისას ლოყაზეც კი არ მაკოცნინე! მორჩა, მეტს აღარ მოგწერ, აღარც დავრეკავ... გულწრფელად თქვენი...

მელისა – მაპატიე, გემუდარები, მაპატიე. ბობი ბარტრამი ჭირივით მეზიზღება. როცა მეხვეოდა, მაშინაც მეზიზღებოდა. შეგიძლია, არ დამიჯერო, მაგრამ ასეა; ხანდახან რაღაცა ძალა იმისკენ გიბიძგებს, ვინც გეჯავრება. ალბათ, შენ ასე არ გემართება. მართალი უთქვამს, მეხვეოდა, მაგრამ მკერდზე არ შემხებია. და თუ არ დაიშლის და თავისას დაიჩემებს, ყვერებზე ყოფილა დასაკიდი. აი, ზუსტად ასე გადაეცი ჩემგან... საუზმეზე. ასეა თუ ისე, ჩემო ენდი, დავუსტვინე. სულელი ტუკნა ვარ და ძალიან, ძალიან ვწუხვარ, ეს რომ ჩავიღინე. ისე მრცხვენოდა, გამომშვიდობებისას ვერც კი მოგიშვირე ლოყა. ენდი... როგორ გითხრა, არც ვიცი... ერთი სიტყვით, ო, ღმერთო... შენ ჩემთვის... სულ სხვა ხარ. ძმასავით მიყვარხარ. ძმა არასდროს მყოლია. მეგობრებითაც ვერ დავიტრაბახებ... შენ ჩემი ძმაცა ხარ და მეგობარიც... თუმცა დედაჩემმა მითხრა, ეს კაცებთან არ წამოგცდესო; ღიღინებს რომ არ ვიცნობდეთ ერთმანეთს და ამ სულელურ წერილებსაც არ ვწერდეთ, ალბათ, შენთანაც ისე მოვიქცეოდი, როგორც ბობი ბარტრამთან. თუ შეიძლება საზაფხულო არდადეგებზე შევხვდეთ... გეხვეწები, ენდი... არ შემიძლია უშენოდ. ნამდვილად შევიშლებოდი, შენ რომ არ მყავდე. სიყვარულით...

* * *

აღდგომას გილოცავ! ვიცი, ვიცი... სააღდგომო ბარათებს მხოლოდ შინაბერები აგზავნიან: ეს მე დავხატე, ხედავ, სააღდგომო ბაჭიას თვალთაგან ცრემლი სდის. საწყალ ბაჭიას შენ ენატრები, ენდი – ალბათ, გაიფიქრე, ღმერთო, რა დავიშავე, ამას ვის გადამიკიდეო!?

* * *

სალამი ჰამ ბიჩიდან: ბებიასთან ჩამოვედი. საშინელი მოწყენილობაა. მოხუცებს ბანქოს ვუგებ და გენიოსი ხარო, მეუბნებიან. ჩიტმა ამბავი მომიტანა, თეატრში ვნახე გრეთხენ ლასილესთან ერთად, წელზე ხელი შემოეხვია და სიგარეტს ეწეოდაო. აი, აი, აი!

* * *

სკოლაში დავბრუნდი, მაგრამ ჩამოსვლისთანავე მე და ბაბლზ ჰარიმანი ჯინის სმაში გამოგვიჭირეს და გუდა-ნაბადი აიკარითო, გვიბრძანეს. ხვალ შინ მგზავნიან, დედამ უკვე ქვეყანა შეჰყარა, სადმე ღირსეული სასწავლებელი მაპოვნიეთო. ხელოვნების მასწავლებელი ისევ მაწვება, იტალიაში სამხატვრო სკოლაში რომ წავიდე. რას მირჩევ? ენდი, მომწერე, გთხოვ; თუ ისევ გრეთხენზე ოცნებობ და ჩემთვის არ გცალიან.

ენდი — ჯერ ძალიან ადრეა შენთვის იტალიაში გამგზავრება. დედაჩემის მეგობარი გოგო, როცა მეცხრე კლასში იყვნენ, ყოფილა იატალიაში. ქუჩაში კაცები ისე არ გაატარებდნენ, ტაკუნებზე ხელი არ აესვათ. ამიტომ სულ აღვზნებული ყოფილა და აღარც კი ახსოვს, რა ნახა. სხვა სკოლაში გადადი. სწავლას რომ დაამთავრებ, კოლეჯში მოსინჯე ძალა და როცა მოჰკვიანდები, შეგიძლია იტალიაშიც გაემგზავრო. ეს ჩემი რჩევაა, შესაძლოა, არც გამოგადგეს, თუ გავითვალისწინებთ ჩვენს დღევანდელ ურთიერთობას.

* * *

მელისა — მომილოცე, ემა ვიდარდის სკოლაში შემტენეს. ღმერთო გადამარჩინე! სკოლა კი არა, ლესბოსელ ქალთა საკრებულოა! ეი, არავინა ხართ? მიშველეთ, ვილუპები! ზაფხულში შინ წახვალ? ძალიან მინდა შენი ნახვა. გრეთხენ ლასილესი ისევ გიყვარს?

ენდი — არ ვიცი, გაინტერესებს თუ არა, მაგრამ გრეთხენს აღარ ვხვდები. პეგის დაბადების დღიდან ჩემთან მივიყვანე და მამაჩემმმა შემოგვისწრო, დივანზე რომ ვიწექით. მერე გამომიცხადა, ჩემთვის სულ ერთია ვისა ხვდები, მაგრამ კატეგორიულად გიკრძალავ მსუბუქი ყოფაქცევის ქალების ჩვენთან მოყვანასო. რატომღაც გრეთხენი ბოზი ჰკონიათ.

მელისა — მაშ, ივნისამდე, ივნისამდე გემშვიდობები!

ენდი — ივნისში ვერ ჩამოვალ. ღარიბ ოჯახისშვილთა საქველმოქმედო ბანაკში უნდა ვიძუშავო. ჩვენი კლასის მამასახლისად ამირჩიეს და მაგალითი უნდა ვუჩვენო ბიჭებს. ბანაკში ივლისის ბოლომდე დავრჩები. აუცილებლად მოგწერ. შენც მიპასუხე.

მელისა — არც მინდა და არც მოგწერ: რით ვერ შეგაგნებინე, უნდა გნახო!

ენდი — სულ უკეთ და უკეთ სწერ... განსაკუთრებით სტილი გამოგიკეთდა.

მელისა — ნუ დამცინი. მალე ჩამოდი. ბანაკში წასვლამდე ჩამოდი. ძალიან გთხოვ. ერთ საღამოზე უნდა დაგპატიო! ხომ ჩამოხვალ? შენ რომ გვერდით მყევხარ, უკეთ ვიქცევი. ჩამოდი! ძალიან, ძალიან გთხოვ!

ენდი — საღამო ნიუ-ჰემპშირიდან! ეს ქალაქი ჩვენი ბანაკის მეზობლადაა. აქ ლუდის საყიდლად ჩამოვიპარებით ხოლმე. ამჟამად ბანაკს ვალაგებთ. ხვალ ბიჭები ჩამოვლენ. უნდა გავიქცე. მალე მოგწერ.

მელისა — მენატრები, მენატრები. სამწუხაროა, საღამოზე თან რომ არ მახლდი.

ენდი — მელისა, ძვირფასო! სენდი მაკარტი ჩამოვიდა მეორე ნაკადში სამუშაოდ და თქვენი ივნისის საღამოს შესახებ მიაშბო. მართლა ბიჭების ამარა გამოცხადდი? გოგოებს ჩქმეტდა, გამოპრანჭულ ბიჭებს აუზში ყრიდაო. ნუთუ ეს გსიამოვნებს? თითქმის ყველა გოგო გაანაწყენაო. ნუთუ შენთვის სულ ერთია, პატივს გცემენ თუ არა საზოგადოებაში. ბაკი ზაილერმა მართლა ჩაგჩარა ბურთები ლიფში? ეს რა უბედურებაა? ოდნავ ღირსეულად ვერ მოიქცევი? სენდომ, მელისას თითს თუ დაუქნევ — შენიაო! კარგი სახელი მოგიხვეჭია. არ მეგონა, გრეთხენი თუ გჯობდა. სხვა აღარაფერი გაინტერესებს? თქვენი ოჯახის სიმდიდრის პატრონს, საქმე თუ ვერ გამოგინახავს, ღარიბებს მაინც დაეხმარე. მაპატიე, ამას რომ გწერ, მაგრამ სინდის ნაამბობმა გული ამირია.

* * *

ნიუ-ჰემპშირიდან წერილი გამოგიგზავნე. მიიღე თუ არა?

* * *

სად ხარ, ისევ ბებიასთან გადაიკარგე?

* * *

გაბრაზდი? ჩემმა წერილმა გაგაბრაზა?

* * *

მაპატიე, ალბათ, რაღაც შემეშალა.

* * *

ერთი შენი ჭკუა მაჩვენა!

მელისა — ხა! ხა! ხა! ეს ვინ მოსულა! გინება გცოდნია, ბიჭი!

ენდი — წადი შენი...

მელისა — დიდი სიამოვნებით...

ენდი — ყველა მაგას ამბობს, რომ გსიამოვნებს.

მელისა — მერედა ყველაფერი გჯერა, რასაც გაზეთები აქვეყნებენ?

* * *

ძვირფასო ენდრიუ მიკბეს ლედ მესამეც! ძალიან, ძალიან მაწყენინე! მოდი, შევეშვათ ერთმანეთს, კარგი?

ენდი — ძვირფასო მელისა! დედამ შემატყობინა ბებიაშენის გარდაცვალების ამბავი. ვიზიარებ შენს ღრმა მწუხარებას.

მელისა — გამადლობ. საწყალი ბებია ძალიან მიყვარდა! ხანდახან ჭკუის დარიგებით გულს მიწყალებდა, მაგრამ მაინც მიყვარდა.

ენდი — კოლეჯში მიგიღეს? ყოჩაღ! მომილოცავს.

მელისა — გამადლობ. მოსალოცი არაფერია, შენც კარგად იცი. კიდევ კარგი, ის დამპალი კოლეჯი ნიუ-იორკთან ახლოა და კვირაში სამჯერ სამხატვრო სასწავლებელში მეცადინეობას შევძლებ. ორი წლის შემდეგ, მანამ თუ არ გამომაგდეს, დედა მპირდება, ფლორენციაში გაგიშვებო. იმედია, შენი იელის უნივერსიტეტი მოგწონს.

ენდი — შაბათს 28 ოქტომბერს, ფეხბურთის მატჩზე ჩამოსვლა ხომ არ გინდა?

მელისა — მინდა.

ენდი — მაპატიე, მელისა — შეხვედრა უნდა გადავდოთ. ჩემებიც ამ შაბათს ჩამოვლენ. დედამ მომწერა, ძალიან კარგია თუ მელისასაც ვნახავთო. მაგრამ მე ვეღარ შევძლებ სათანადო ყურადღება მოქციო.

მელისა — რაო! ჩემებით? როცა დავაჟაკადები, შემატყობინე.

ენდი — 16 ნოემბერს ჰარვარდის უნივერსიტეტს ვხვდებით, ჩამოხვალ?

მელისა — რომ გიპასუხო ჩამოვალ-მეთქი, ისევ რაიმეს მოიმიზეზებ?

ენდი — არა, არა! აუცილებლად ჩამოდი!

მელისა — კარგი, ერთხელაც ვცდი. გაფრთხილებ: საწყალი ბებიაჩემის ანდერძის წყალობით ფული ახლა უფრო მეტი მაქვს. ასე რომ, შენი კოლეჯის ჭიშკართან წითელი სპორტული

მანქანით მოვერიალდები... სულ მთლად შიშველი. სიგნალით ავიკლებ იქაურობას, ხელში შამპანურით სავსე ბროლის ჭიქას დავიჭერ და ყველა პირველკლასელს გავეარშიყები.

ენდი — ჩვენი პროგრამა ასეთია: სადილი კოლეჯის რესტორანში, მატჩი კოლეჯის სტადიონზე. საზეიმო წვეულება მოფარიკავეთა კლუბში. ძილი. მეორე დღე: სადილი სან ინტონში, მოსვენება სასტუმრო „ტაფტში“ ან „დანკანში“. „ტაფტში“ სჯობს. „დანკანს“ საეჭვო სახელი აქვს.

მელისა — ზუსტად საჩემო ადგილი ყოფილა. „ტაფტში“, ჩვეულებრივ, მშობლები ჩამოხტებიან ხოლმე: მთელი დღე ვესტიბიულში სხედან და იწერენ, ვინ ვისთან ერთად შედის ლიფტში. ღმერთო! მალე გამითენე 16 ნოემბერი.

ენდი — „დანკანი“ დაჯავშნულია!

მელისა — დავეჯექი, რომ მადლობის ბარათი მომეწერა იელში გატარებული შაბათ-კვირისთვის, მაგრამ გადავიფიქრე. მიხვდები, რატომაც. სიყვარულით მელისა —

ენდი — ძვირფასო მელისა — თუ დამიჯერებ, ყოველ წამს უკანასკნელ შეხვედრაზე ვფიქრობ. რალაც არ გამოგვივიდა. მხოლოდ სასტუმრო „დანკანს“ არ ვგულისხმობ, ყველაფერს ერთად: აშკარად ვგრძნობდი, რომ შენ მე მიყურებ, მაგრამ, ვერ მხედავ და ჩემს იქით ვიღაცას ეძებ. ჩვენ სასწაულს ველოდით, ნატვრა კი არ აგვიხდა. სასტუმროშიც... არ ვიცი, დავთვერი... თუ შენ დალიე ზომაზე მეტი... იქაც, ნომერში, ცხადად ვგრძნობდი, რომ მარტონი არა ვართ. მეჩვენებოდა, თითქოს ერთად იდგნენ ჩემი მშობლები, ღელაშენი, შენი აღმზრდელი, ბებიაშენიც კი... იდგნენ და გვიცქეროდნენ. ჩემი ბრალია. მე არ გამომივიდა არაფერი. ორშაბათსავე ექიმთან გავიქეცი და ყველაფერი გუამბე. თურმე, ასე ხშირად ხდება. ნერვების ბრალიაო. ამ დროს საკმაოდ ბევრი ახალგაზრდა ნერვიულობს და... გრეთხენთან ეს არ შემართებოდა. შევიძლია ჰკითხო ან მისწერო.

მელისა — იცი, რა ხდება? ამ სულელურ ბარათებში... მე ხომ მხოლოდ წერილების წყალობით გიცნობ. ჩვენი ურთიერთობანი ისე ხანმოკლეა, რომ... ჩემს იქით იხედებოდი... ეგებ, სწორედ იმას ვეძებდი, ვისაც შენს წერილებში დავუახლოვდი? უფრო მეტიც, ეგებ ბევრი რამ წერილებში კი არ ამოვიკითხე, თვითონ გამოვიგონე. შეხვედრისას სულ ვერ გამსგავსებ იმ ენდის, წერილებს რომ მწერს. ცუდს არაფერს ვგულისხმობ.

მინდა, შეგაგნებინო, რომ ჩვენ ერთმანეთი გამოვიგონეთ. ეგებ, სასტუმროშიც ის ორნი იყვნენ, რომლებიც ფაქტიურად არ არსებობენ.

ენდი – ცუდად არის ჩვენი საქმე, მელისა – რა უნდა ვქნათ? მოდი, ცეკვაზე დავიწყოთ სიარული. მე წელზე შემოგხვევ ხელს, შენ მომეკრობი და იქნებ ამ სიახლოვემ წარმოშვას ის ნაპერწკალი, ორი ადამიანის ურთიერთსურვილს ცეცხლად რომ აქცევს. ეგებ, ამიტომაც გამოვიგონეს ცეკვა?

მელისა – გვეყო წერილები. დარეკე! საერთო საცხოვრებლის ტელეფონია 110 44.

ენდი – ტელეფონს ნუ გამაგონებ. შენი – ვესტიბიულში ჰკივია, ჩემი – სასადილოს შესასვლელში. ამ ბაზარში როგორ ვისაუბროთ? ვერ ვიტან ამ ტელეფონს!

მელისა – სატელეფონო სადგურს დავურეკე და ტელეფონი ოთახში დამიდგეს. 110-24-03; ძვირი დამიჯდა, მაგრამ ადამიანურად მაინც ვილაპარაკებთ.

ენდი – რა ხდება, შენი ტელეფონი სულ დაკავებულია, ან ჩვენს ტელეფონზე ჰკივია ვინმე. მოდი, ეპისტოლარული ურთიერთობა განვაახლოთ. იმდენი ფული არა მაქვს, ოთახში აპარატი დავიდგა!

მელისა – არა, არ მინდა! გააყვანინე ტელეფონი, ფულს გასესხებ. დაფიქრდი: ადამიანს წყნარად დაელაპარაკები, სასურველ ხმას გაიგონებ! ღმერთო, რა მოხდება, დაუდგან ენდის ტელეფონი! გემუდარები!

ენდი – რად დამიკიდე ყურმილი? აი, რითა სჯობს მიმოწერა, გინდა თუ არა, წაიკითხავ!

მელისა – წარმოიდგინე, წაუკითხავი წერილების დახვევაც შეიძლება. იხილე ნაგლეჯები! ანჟელა ატკისონს გაუგზავნი!

ენდი – ეს რაღა ახალი ამბავია?

მელისა – რა და, როგორც მითხრეს, სარა ლორენსის კოლეჯის სტუდენტს ანჟელა ატკისონს გრძელ-გრძელ წერილებს უგზავნი.

ენდი – ღმერთო, შენ მიშველე! ანჟელას იმიტომ ვუგზავნი, რომ არ შემიღია წერილები არ ვწერო. რამდენჯერ მითქვამს შენთვის, კალამს ხელს როგორც მოვკიდებ, სულ სხვა ადამიანი ვხვდები. რა ვქნა, მიყვარს ბარათების, თხზულებების, მისალოცი გზავნილების წერა!!! განსაკუთრებული სიყვარულით შენ გიწერ

წერილებს. და გიხსნი ჩემს გულს, სულს, ფიქრებს. შემიძლია, საბეჭდ მანქანაზე ვარიხინო, მაგრამ ხელით წერა მირჩევნია. ტელეფონით ლაპარაკი კი... დაკიდებ ყურმილს და დაგავიწყდება. მართალია, წერილი ქაღალდზე იწერება და ქაღალდის დახვეცა შეიძლება. მაგას რა უნდა! მაგრამ, დავწერე და გული გადავიშალე, ტვინი დავამშვიდე, შვებით ამოვისუნთქე. ძველი წერილი კი... ეს ხომ საოცრებაა! გადაიკითხავ და დროს აბრუნებს, გაგახსენებს ყოველ წვრილმანს, თითქოს ახლახანს ელაპარაკე საყვარელ ადამიანს.

მელისა — მიშველეთ! დამიხსენით! წამიყვანეთ აქედან!

ენდი — გიფიქრია, რა ზიანი მოგვაყენეს მშობლებმა? ჩვენთვის ვის ეცალა? მიგვაგდებდნენ მარად გაღიზიანებულ აღმზრდელებს და მორჩა. ან შეგვყრიდნენ იდიოტურ კერძო სკოლებში, სადაც ასეთივე იდიოტურ წესებსა და აზრებს შთავგავგონებდნენ; განსაკუთრებით, სექსზე. ამას რომ ვიხსენებ, თმები ყალყზე მიდგება. ასე მგონია, ბავშვობა სადღაც არარეალურ სამყაროში გავატარეთ. მიკვირს, რომ წერა, საკუთარი აზრებისა და გრძნობების გამოხატვა ვისწავლეთ. ეს თუ გადაგვარჩენს. ამიტომ, თუ შენ არ გინდა მოგწერო, სხვას ვინმეს მივწერ აუცილებლად. მოდი, მივაფურთხოთ ეშმაკს. შევხვდეთ და შაბათ-კვირა ერთად გავატაროთ. გამოიქეცი შენი ციხიდან. ნომერს ისევ „დანკანში“ დაგიჯავშნი. ვეცდები, ამჯერად არ გაგიცრუო იმედი.

მელისა — ენდი, ძვირფასო, აბა გამოიცანი რა დამემართა? შენს წერილს ვკითხულობდი, შუამდე რომ მივედი, ტელეფონის ზარი გაისმა. ჰარვარდიდან მირეკავდნენ, არის ერთი ჯეკ დაფილდი. შაბათ-კვირა ერთად გავატაროთო. კარგი-მეთქი. გეფიცები, დავთანხმდი, ვიდრე შენს წერილს ბოლომდე ჩავიკითხავდი. მაპატიე, ჩემო კარგო: ამჯერად ტელეფონმა გაიმარჯვა.

ენდი — ძვირფასო მელისა, არა მგონია, ასე დამთავრდეს ჩვენი ურთიერთობა. ვიმედოვნებ, კვლავ შევხვდებით. სიყვარულით. ენდი.

მეორე მოქმედება

მელისა — ეი, ხედავ სადა ვარ? ეს ფლორენციაა!

ენდი — მანდ რას აკეთებ?

მელისა — ვწერ, ვხატავ და ასე შემდეგ.

ენდი — შემოქმედებით წარმატებებს გისურვებ. რაც შეეხება ა. შ.-ს უფროსხილდი!

* * *

ენდი — შობას გილოცავ!

მელისა — შობას გილოცავ.

ენდი — გილოცავ დაბადების დღეს. დედამ მომწერა, პირუჯიაში პრემია ავიღია. დიდი ზეიმით გადასცესო. მომილოცავს.

მელისა — სკლორისა და კეის პრემიას გილოცავ, თუმცა, აზრზე არა ვარ, ეგენი ვინ არიან.

ენდი — გილოცავ შობას. სალამი ზურმუხტ-ქალაქიდან!

მელისა — ჩემი სალამი და მოლოცვა კოსტა დელ სოლიდან!

ენდი — გილოცავ დაბადების დღეს. სტირლინგის ბიბლიოთეკიდან გესალმები.

მელისა — წარჩინებულის დიპლომი მიიღე? ფრიადოსანი გახდი? რა საშინელებაა!

ენდი — ასწიეთ ღუზა! ცალი თვალთ მანც შეგახედა, რასა ჰგავს შენი ფრიადოსანი! ჰენრი ფონდა თუ გინახავს, „მისტერ რობერტში“? ამ ბარათს ფონდას პერსონაჟივით გიგანტური ავიამზიდის გემბანზე ვწერ. ხმელთაშუა ზღვაში ვარ. ერთდროულად ოდისევსი, ლორდი ნილსონი და ნახიმოვი მგონია თავი. ზარბაზნები დატენილია, თვითმფრინავები სტარტზეა. რადარები ზეცას აკონტროლებენ. ამას ყველაფერს ვაკეთებთ მხოლოდ იმიტომ, რომ კომუნიზმისაგან დავიცვათ. არ დაგაფიწყდეს, პირველივე შეხვედრის დროს სამხედრო წესით მომესალმე.

მელისა — ვიცოდი, ფლოტს რომ აირჩევდი. სხვებს რატომ უნდა ჩამორჩე?

ენდი — იანვარში იტალიის სამხრეთს მოვადგებით. მოდი, შევხვედეთ!

მელისა — მაპატიე, მაგ დროს შვეიცარიაში ვიქნები.

ენდი — გაზაფხულს ხმელთაშუა ზღვაში ვიმსახურებთ. 3, 4 და 5 მარტს ნეაპოლში მივდივართ. ხელის დასაქნევად მანც ჩამოდი.

მელისა — მარტში დედას უნდა შევხვდე პარიზში. ეგებ, სენას პარიზამდე ამოჰყვით.

ენდი — ქრისტეშობას გილოცავ. მანილიდან გწერ. ადმირალის შტაბში გადამიყვანეს.

მელისა — ახალ წელს გილოცავ. კოლორადო.

ენდი — კოლორადოში რაღას აკეთებ?

მელისა — თხილამურით ვსრიალებ.

ენდი — სალამი ჰონ-კონგიდან.

მელისა — მოკიხვა სან-ფრანცისკოდან.

ენდი — კონიჩია, გოზანმასი, იაპონია.

მელისა — ეი, ენდი! გახსოვს, ყმაწვილობის ჟამს ჩიტი რომ მყავდა? ისევ მომიტანა ამბავი: ბარში იაპონელი გოგო მოგიჩანგლავს. ტყუილია-თქო, მომწერე.

* * *

დედამ შემატყობინა, თურმე იაპონელ გეიშასთან ცხოვრობ. მართალია? თქვენები გიჟდებიან.

* * *

ჩემი წერილი მიიღე? ეტყობა, შორსა ხარ: მთელი საათი ციფრები უნდა ვწერო, ეს რა მისამართია? ხომ არ მეშლება? წერილები მოგდის? მაგ იაპონელ ქალთან სერიოზული რომანი გაგიჩალება. მომწერე რა, ცოტა რამ თქვენზე?

ენდი — შობა-ახალ წელს გილოცავ! ალბათ, მოგეწონება ეს ბარათი, მეცხრამეტე საუკუნის მხატვრის ხიროშიგას ნახატია: „შეყვარებულები ხიდზე წვიმაში“ სიყვარულით. ენდი —

მელისა — ეი, შენ, ბებერო ძაღლო! ცალი ფეხი სამარეში გიდგას და ეხლა გამომიჩინე გემოვნების სინატიფე და დახვეწილობა? რა ქარაგმები დამიწყე? დაწვრილებით მომწერე, რა გაქვს მხედველობაში? სიტყვა რაზე გადამიკარი?

* * *

შენი და გეიშას რომანის შესახებ ჩემს ფსიქოანალიტიკოსს ვუამბე. ვეჭვიანობ-მეთქი. იცი, რა მიპასუხა? თურმე ჩვენი, ამერიკელი კაცები, ვიდრე ბედს თავის სათაყვანებელ ქერა ქალებს დაუკავშირებენ, აღმოსავლურ პარტნიორებს ელტვიან. მაგალითი გნებავთ? ინებეთ: ფენიმორ კუპერი, ფოლკნერი, ჯონ ფონდას ფილმები. თუ ასეა, მომწერე. ვგიჟდები, ისე მაინტერესებს შენი აზრი.

* * *

ბოლო წერილი თუ მიიღე? უნებურად რაიმე ხომ არ გაწყენინე? ჩემს ამბავს თუ იკითხავ, ახალი რომანი გავაჩაღე... დარვინი ჰქვია... უოლ სტრიტზე მუშაობს. ღრმად არის დარწმუნებული, რომ ამქვეყნად მხოლოდ ყველაზე გამძლენი და ამტანები იმარჯვებენ. წერილს ველი, როგორც მგელი.

* * *

დედაშენმა დედაჩემს უთხრა, მაგ ქალის შერთვა და ჩამოყვანა გადაგიწყვეტია. ო, ღმერთო! მომწერე, ტყუილია-თქო!!

* * *

მეც გადაწყვიტე: დარვინს გავყვები ცოლად. იმან ჯერ არ იცის, რა სიხარულიც ელის, მაგრამ არა უშავს, მალე შეიტყობს. ბედნიერებას ხომ არ მისურვებდი?

ენდი — ვწუხვარ, ვერ შევძლებ თქვენს ქორწილზე ჩამოსვლას, უფროსი ლეიტენანტი ენდრიუ ლედ მესამე.

მელისა — ძვირფასო ენდი — მივიღე ულამაზესი იაპონური ლარნაკი. გმადლობთ, როცა ჩამოხვალ შიგ ლამაზ ყვავილებს ჩავაწყობ, თუ სტუმრად გვეწვევი და ყვავილებს მომიტან. ეგებ შენი გეიშაც მომიყვანო: დავსხდეთ სასტუმრო ოთახში და „რასემონზე“ ან იაპონურ პოეზიაზე ვისაუბროთ. ვიცი, დარვინი მოგეწონება. როცა იცინის, ბურატინოს ჰგავს. ჩვენი სახლი ქალაქგარეთ, სადგურთან ახლოს დგას. საკუთარი სახელოსნოც აქვს. მომწერ თუ არა თქვენი დიდი სიყვარულის ამბავს? დედამ მითხრა, შენს მშობლებს ამაზე კრინტი არ დაუძრავთ.

ენდი — ძვირფასო მელისა, მინდა იცოდე — შენი სიახლოვეც და ყველაფერი უკლებლივ, ყველაფერი, რაც კი თავს გარდამხდა, ჩემი ცხოვრების უმნიშვნელოვანესი მოვლენა იყო. იყო-მეთქი, არ წამომცდენია, დიახ, იყო, რადგან ეს „ყველაფერი“ დამთავრდა. ვბრუნდები! შინ ვბრუნდები! და მოდი ამაზე მეტს ნუღარ ვილაპარაკებთ.

* * *

მელისა — მე და ჩემი ქმარი, მისტერ დარვინ კობი, საქვეყნოდ ვაცხადებთ, რომ შეგვეძინა მზეთუნახავი ფრანჩესკა.

ენდი — გილოცავ ქალიშვილის დაბადებას.

მელისა — ჰარვარდის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი!
ო, ენდი, დიდი კაცი უნდა გახდე?

ენდი — როგორც გახსოვს, წერა ყოველთვის მიყვარდა. კანონებსაც
წერა უნდა.

მელისა — მართალი ხარ. ვგრძნობ, ნელ-ნელა ძალიან დიდი კაცი
გახდები. შემოგვიარე როგორმე. ჩვენი სახლი ნიუ-იორკის
გზაზეა. რაო, განა ყველა გზა ნიუ-იორკში არ მიდის?

ენდი — შენს სტემფორდულ გამოფენაზე „ნიუ-იორკ-ტაიმსში“
რეცენზია წავიკითხე. რა უყავი, კრიტიკოსი ვერე როგორ
გააბრაზე?

მელისა — ფეხებზე მკიდია ეგ შენი „ნიუ-იორკ-ტაიმსი“. სხვა
აზრიც არსებობს. გიგზავნი ამონაჭრებს ჟურნალ-გაზეთებთან.
ხედავ, სხვები მიიჩნევენ, რომ ჩემი ნამუშევრები საინტერესოა,
უფრო სწორად, საინტერესო იქნებოდა, ყურადღების მოკრება
რომ შემეძლოს.

ენდი — მაპატიე, თუ ღმერთი გწამს. მჯერა, რომ ნიჭიერი ხარ. ეს
მე ყოველთვის მჯეროდა!

* * *

მელისა — იურიდიულ ჟურნალში ნაშრომები გამოგიქვეყნებია. არ
შეგიძლია, ქორწინების კანონი გადასინჯო?

ენდი — მომწერე, ხომ არაფერი გიჭირს?

მელისა — არა, ყველანი ჯანმრთელად ვართ.

ენდი — გილოცავ ქალიშვილის დაბადებას.

მელისა — ესეც მეორე მზეთუნახავი!

ენდი — ვაშინგტონიდან მოგესალმები. უმაღლეს სასამართლოში
ვმუშაობ. ეს არც ისე სასიხარულოა, როგორც შეიძლება, ვინმეს
ეგონოს.

მელისა — ჩემო კარგო ენდი! როგორ მეწყინა მამაშენის გარდაცვალება!
ძნელია დაკარგო ასეთი საყვარელი მამა და უფროსი მეგობარი.
ვიცი, მე არ ვუყვარდი, შენს ღირსად არ მთვლიდა. ალბათ,
მართალიც იყო. მამაშენი წესიერი, პატიოსანი, კეთილი კაცი იყო.
ზურმუხტ-ქალაქის იმ უმშვენიერეს ფაშს, ყოველთვის, როცა შინ
მიმიპატიუებდი ხოლმე, თავს ბედნიერად და მშვიდად ვგრძნობდი.
თქვენს სახლში ხომ ყოველთვის უაღრესი სიმყუდროვე მეფობდა.
სამწუხაროა, რომ მე არა მყავდა შენნაირი მამა. გულწრფელად
ვიზიარებ შენს მწუხარებას. სიყვარულით. მელისა.

ენდი – ჩემო მელისა – წერილისა და თანაგრძნობისათვის გმადლობ. მე მართლა ძალიან მიყვარდა მამა. ის ჭეშმარიტად კეთილშობილი კაცი იყო. აღარა მაყავს მამაჩემი, მაგრამ არასოდეს დამავიწყდება, რასაც მასწავლიდა: ვიყო ქვეყნისა და ოჯახის ერთგული და არასოდეს ეულალატო საკუთარ თავს. ხშირად მეუბნებოდა: ვისაც ბედმა გაუღიმა და პრივილეგიებულ პირობებში ცხოვრობს, პასუხისმგებლობაც განსაკუთრებული ეკისრებაო. სწორედ ამიტომ დავბრუნდი იაპონიიდან, იურისპრუდენციასაც ამიტომ ვსწავლობ. ოდესმე პოლიტიკურ ცხოვრებაშიც მხოლოდ ამიტომ ჩავებმები. კიდევ ერთხელ გმადლობ წერილისათვის. სიყვარულით. ენდი –

მელისა – ქრისტეშობა მომილოცავს. მე და ჩემს შვილებს ეს სურათი დედამ გადაგვიღო. ხედავ, როგორ დავდედაკაცი? თმებზე ნუ შემხედავ, ჯერ ისევ ვემბე შესაფერ ვარცხნილობას. აბა, თუ მიხვდები, ფოტოზე ვინ გვაკლია!

ენდი – საშობაო ბარათისათვის გმადლობ. ყველაფერი რიგზეა?

მელისა – რენოდან გითვლი სალამს. ვიდრე შინ დავბრუნდები, ვამინგტონში მინდა გაჩერდეთ.

ენდი – როცა ჩამოხვალ, შემატყობინე. ჯეინს გაგაცნობ.

მელისა – ეგ ვინლაა?

ენდი – საოცარ გოგონას შევხვდი. ჯეინი ჰქვია.

მელისა – ვწუხვარ, ვერ შევძლებთ თქვენს ქორწილზე ჩამოსვლას. მელისა გარდნერ კობი.

ენდი – ძვირფასო მელისა, ცოლმა ადგილი დამიტოვა და გწერ. საქორწილო საჩუქრისათვის გმადლობ (აბა, გამოიცანი, ვინ ჩამისაფრდა ზურგსუკან და მითვალთვალებს, სასიყვარულო ბარათს ხომ არ წერსო?) ჰო, დიდი მადლობა საჩუქრისათვის, რომელიც არ მახსოვს. აქ მკარნახობენ, ხელით მოხატული ლარნაკი ყოფილა. ვიმელოვნებ, თავად მოხატე. ვიმელოვნებ, ჩვენსავით ყველაფერი წესრიგში გაქვს. შემოდგომაზე გადავდივართ ნიუ-იორკში, ძალიან ცნობილ და მსხვილ იურიდიულ ფირმაში ვიწყებ პუშოვას. მომავალში ვფიქრობ, პოლიტიკას შევეჭიდო. ეს ძნელი საქმე კი, სჯობს, მშობლიურ შტატში დავიწყო. როგორც კი მოვეწყობით, ვახშმად გვეწვიე, არ დამიწყო, ნიუ-იორკში არ ჩამოვდივარო. ყველა გზა ნიუ-იორკში მიდის! ასე მომწერა ერთხელ ჩემმა ძველმა მეგობარმა.

* * *

ქრისტეშობას გილოცავ. სადა ხარ?!

* * *

დაბადების დღეს გილოცავ! ხედავ? დაოჯახებულ კაცს მაინც კარგად ახსოვს შენი დაბადების თარიღი!

* * *

დედამ მომწერა, ავად არისო. მალე გამოჯანმრთელდი. ვფიქრობ, სერიოზული არაფერია; და ალბათ, ეხლა უკეთესად გრძნობ თავს.

* * *

მართალია, აღარ მახსოვს, რას ნიშნავს წითელი ვარდების თაიგული, მაგრამ გიგზავნი. ვიმედოვნებ, ოღნავ მაინც გამხნევდები.

* * *

მელისა — ძვირფასო ენდი — არაფერი მიშავს. ნუ ლელავ! მივიღე შენი ვარდები. ძალიან კარგად ვარ. სიმართლე თუ გინდა იცოდე, ძალიან ცუდად ვარ! ზრდილობისათვის აღარ მოგწერ, კარგად ვარ, ყველაფერი რიგზეა-მეთქი. ამას მეტს აღარ ვიზამ. ამჟამად ბოსტონის ახლოს საკმაოდ ფეშენებელურ საავადმყოფოში ვარ. ალკოჰოლიზმს ვებრძვი. ეს სიამოვნება მხოლოდ მდიდრებისათვის განკუთვნილ ამ ბრწყინვალე დაწესებულებაში დღეში 155 დოლარი ღირს. ჩემი დიაგნოზია: ფორთოხლისა და ლიმონათის განსაკუთრებით დიდი რაოდენობით სმა ბავშვობაში. ამას თან ერთვის ღებრესიები, რომლისგანაც, დედაჩემს თუ დაეუჯერებთ, თავსმდგომნი და გარემომცველნი უფრო იტანჯებიან. შედეგი: ბავშვებზე ზრუნვა ჩემს ყოფილ ქმარს დააკისრეს, მე კი ტრანკვილიზატორებით მჭყიპავენ. ჰო, კიდევ ჯგუფურ და ინდივიდუალურ ფსიქოთერაპიულ სეანსებს მიტარებენ. ისეთი მოწყენილობაა, ლამის გაგვიჟღი!

ენდი — ბევრი გეხატა, არ გიცდია? მუშაობა აუცილებლად გიშველის.

* * *

ჩემი ბოლო წერილი მიიღე? შენ ზომ ნიჭიერი გოგო ხარ, რატომ აღარ ხატავ?

მელისა — მივიღე შენი ბოლო წერილი. ვხატავ, ვხატავ და მგონი, მშველის. ზრუნვისათვის გმადლობ. ვცდილობ, ჩემი ენერჯია უქმად არ ვაფრქვიო. ინტელექტსა და მსოფლმხედველობას ვიფართოვებ და ა. შ. და ა. შ. ვიმედოვნებ, შენ და... ერთი წუთი მაცალე, უბის წიგნაკს გადავშლი... ჰო, შენ და ჯეინი ტკბილად ცხოვრობთ.

ენდი — ქრისტეშობას გილოცავენ ენდი და ჯეი ლედები, აგრეთვე ენდი მეოთხე და ძაღლი...

მელისა — პორგი

ენდი — სწორია.

მელისა — ქრისტეშობას გილოცავ. სან-ანტონიოდან მოგესალმები. დასავლეთ სანაპიროზე გადმოვბარგდი. ჩემი საწოლი ოთახის ფანჯრიდან საოცარი ხელი ჩანს. საწოლშიც საოცარი ვინმე მიწევს.

ენდი — ლედების ოჯახი შობას გილოცავს. დედამ მომწერა, გათხოვილხარ.

მელისა — გავთხოვდი, გავთხოვდი, მაგრამ ხანმოკლე აღმოჩნდა „ბედნიერება“.

ენდი — ფირმა „დონერი, როდსი და მაკლისტერი“ აცხადებს, რომ მისტერ ენდრიუ ლედ მესამე მათი სრულყოფილებიანი პარტნიორია.

მელისა — ძვირფასო ენდი, იმასთან დაკავშირებით, იურისპრუდენციაში ძალიან უფროსი რომ გამხდარხარ, გოგოების დაბრუნებაში ვერ დამეხმარები? დარვინი შვილებს ახლოს არ მაკარებს. იმ იშვიათ შემთხვევაში კი, როცა ნახვის ნებას მრთავს, ისე იქცევა, თითქოს სიფილისი ან კეთრი მჭირდეს. რა თქმა უნდა, ძალიან ცუდი ღელა ვიყავი, მაგრამ ჯერ ხომ სიკვდილს არ ვაპირებ?!

ენდი — გთხოვ, ერთმანეთში ნუ აურევ ჩვენს მეგობრობას და თქვენს ოჯახურ კონფლიქტებს. ადვოკატი ვარ და ობიექტური უნდა ვიყო.

მელისა — ეგვიპტე ხომ გაგიგონია, ცივილიზაციის აკვანი რომ იყო? ეგვიპტეში ვარ და ვცდილობ, ცხოვრება თავიდან დავიწყო.

* * *

ენდი — ქრისტეშობას გილოცავთ, ენდი, ჯეინი, დრიუ, ნიკოლასი და ტელი.

აგრეთვე, პორგი.

მელისა — ლოს ანჟელესში მინდა გადავბარდე. იქ ზომ არავის იცნობ?

ენდი — ცხოვრება ქალაქარეთ სჯობს. სიწყნარა.

მელისა — ნამდვილი ბურჟუა გამხდარხარ.

* * *

დედამ მომწერა, რაღაც რესპუბლიკელთა არჩევნებში გაგიმარჯვია. სულ გამიცრუე იმედები. პოლიტიკოსებს არ ვემდური, პირიქით — მიყვარს, მაგრამ საწოლში დემოკრატები მირჩვენია!

ენდი — მე ლიბერალ-რესპუბლიკელი გახლავართ. ამას გარდა, ქალთა უფლებებს ვიცავ. ზემოთ ჩამოთვლილს არ გაითვალისწინებ?

მელისა — ვნახოთ, როგორ აჭიკჭიკდები, სენატში რომ ავირჩევენ.

* * *

„მელისა გარდნერის ფერწერა და ჩანახატები. ჰასტინგისის გალერეა. ბროდვეი... სახლი 422. 18 მარტიდან 30 აპრილამდე. გამოფენის გახსნისადმი მიძღვნილი დარბაზობა გაიმართება 20 მარტს საღამოს ექვსიდან რვა საათამდე“. შეამჩნიე? ისევ ქალიშვილობის გვარს დაუბრუნდი.

ენდი — მოსაწყვეი ბარათი მივიღე. წარმატებას გისურვებ. პოსტ სკრიპტუმ. ძალიან მინდა ერთი ნახატი შევიძინო. სასტუმრო ოთახის კედლებს გამოვაცოცხლებ. მომწერე, რა დამიჯდება?

მელისა — გამოფენაზე მოხვალ და ნახავ.

ენდი — მაპატიე. სასწრაფო საქმე გამომიჩნდა და ვეღარ ჩამოვედი.

მელისა — რატომ სტყუი? გამოტყდი, შემეშინდა-თქო.

ენდი — მართალი ხარ.

მელისა — რა იცი, ეგებ სწორად მოიქეცი. როგორც კრიტიკოსები წერენ: ეხლა მე ანარქიზმის პერიოდი დამიღვა და უფსკრულის პირას ვცეკვავ. ჩემგან თავი შორს გეჭიროს, თორემ ზომ იცი, შენი გადარეული მეგობრის ამბავი, შესაძლოა, იმ უფსკრულში თან გადაგიყოლო.

ენდი — ძვირფასო მეგობარო! ჯეინმა გამახსენა, საშობაო მოსალოცების გამოგზავნის დრო დამდგარა. აი, ჩემი მოლოცვა: მივეყვით წესისა და რიგის მიხედვით. ჯეინი: ჩემი მეუღლე უელის ქალაქგარეთა სახლს და სამ შეილს. ამას გარდა ახერხებს (როგორ, ვერ მიეუხვდი) კვირაში სამჯერ ელმატარებლით ავიდეს

ქალაქში, სადაც თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმში მუშაობს. უფრო მეტიც, ნატიფ ხელოვნებათა ფაკულტეტზეც სწავლობს, დაუსწრებლად. ჩვენ, ყველანი, ვამაყობთ, ასეთი ჯეინი რომ გვყავს. ჩვენ, აგრეთვე, ვამაყობთ ჩვენი ვაჟიშვილებით. გასულ შემოდგომაზე დრიუ ექსტერის ფენხურთის გუნდის კაპიტანი იყო. წელს კი დიდი იმედი აქვს, მამაპაპასავით სწავლა იელის უნივერსიტეტში განაგრძოს. ნიკოლასი სკოლის დამამთავრებელ კლასშია და ისეა გატაცებული ელექტრონიკით, რამდენიმე სოლიდურმა ფირმამ უკვე შესთავაზა თანამშრომლობა. ჩვენ ძალიან ვამაყობთ ნიკეს მიღწევებით: ეს მისი შემოსავლის წყაროც არის და თანაც შესძლებს ჰარვარდში სწავლის ქირის გადახდას. ჩვენი უმცროსი ვაჟი ტედი სასკოლო ორკესტრში კლარნეტზე უკრავს. მოგესხენებათ, მეც და ჯეინსაც ყურზე დათვმა დაგვაბიჯა; ასე რომ, ნაბოლარას მუსიკალური წარმატება მშობლებისათვის გამოვანებელია. ამ ცოტა ხნის წინათ, ტბაზე რომ გვქონდა, ის აგარაკი გამოვისყიდე ჩემი ძმებისაგან. ოჯახმა ერთხმად გადასწყვიტა, მთელი თავისუფალი დრო ამ აგარაკს შესწიროს. ვიპუშავებთ ბალში, ბოსტანში. როგორც ბიჭები ამბობენ: „განვიმუხტებით“. ამასობაში მე და ჯეინი არა უშავს რა ჩოგბურთელები გავხდით და მზად ვართ, ნებისმიერ მეტოქეს შევერკინოთ. თუ ამ ზაფხულს რომელიმე თქვენგანი არიროდაკის მახლობლად აპირებს დაისვენოს, აუცილებლად დაგვირეკეთ და გვეწვიეთ. ახალმოსახლეთათვის საჩუქრების მოტანა ნებადართულია. მე, ძველებურად, კანონმდებლობაში ვმუშაობ და საკმაო წარმატებითაც. წელს რამოდენიმე საჭირო და სასარგებლო კანონი გავათრიეთ. ყოველთვის მინდოდა ქვეყნისა და საზოგადოებისათვის რაიმე სარგებლობა მომეტანა და მიხარია, ამას რომ მივაღწიე. ზოგიერთ ჩემს მეგობარს მოსწონს, პოლიტიკოსის რთულ გზას რომ დავადექი. მათ საყურადღებოდ უნდა განვაცხადო: კანონმდებლობაში საკმაოდ ბევრი და ძნელად გადასაჭრელი პრობლემაა. ჯეინი და ყმაწვილები უერთდებიან ჩემს მილოცვას და ყოველივე საუკეთესოს გისურვებენ.

მელისა — ძვირფასო ენდი, თუ ერთხელ კიდევ მივიღებ საბეჭდი მანქანით გამრავლებულ მილოცვას, რომელიც ქვეშევრდომებისადმი ბანანის რესპუბლიკის დირექტორის მიმართავს უფრო მაგონებს, საგანგებოდ ჩამოვალ თქვენს ტბისპირა მყუდრო აგარაკზე და როცა ყველა სასადილოდ

გამოიჭიმება, თითოეულს, უკლებლივ, შიგ ვწინანში ჩავუფსამ!

ენდი – მაპატიე! რასაკვირველია, სულელური მოლოცვა იყო. ძალიან გთხოვ, მაპატიე. ამ ბოლო დროს მისალოც ბარათებს ჯეინს ვაწერინებ ხოლმე, რადგან მე არ მეხერხება. წერილების წერა მიყვარს... კარგადაც ვწერ. და არც უნდა გადავსულიყავი ასეთ მოსალოც გზავნილებზე. მე რომ დამეწერა, აი, რას მოგწერდი: ჩვენი ოჯახის თითოეული წევრი, თავისი შესაძლებლობის ფარგლებში ცდილობს დამკვიდრდეს ამ საცხოვრებლათ ურთულეს ქვეყანაზე. მე და ჯეინს გეჭონდა რაღაც პრობლემები, მაგრამ ახლა, მგონი, ყველაფერი რიგზეა. ბიჭებიც კარგად არიან. ნიკოლასმა ნარკოტიკებს თავი დააღწია. ტედი ლოგოპედთან დადის, ენა ებმება. პორგემ შენი ჭირი წაიღო.. ისე მენატრება, ახალი ძალღი ვერ ამიყვანია. თუ ო' ჰარა გადადგება, სენატში კენჭს ვიყრი. რას მირჩევ? შენი აზრი მაინტერესებს. თუ ამ წერილზე მიპასუხებ, ოფისში მომწერე. ჯეინი ყოველ წვრილმანს ტრაგედიის ღონეზე განიცდის. განსაკუთრებით შენი ბოლო წერილის შემდეგ.

მელისა – სენატშია შენი ადგილი, აბა რა! ეჭვიც არ მეპარება სხვებს ხომ არ ჩამორჩები?! იყარე, იყარე კენჭი, თუ გინდა! შენ ქველმოქმედების მაგალითი და სამართლიანობის ნიმუში იქნები ამ ღვთისაგან მიტოვებულ დედამიწაზე. ნუთუ ღმერთმა მხოლოდ მე დამივიწყა?

ენდი – სერ ენდრიუ ლედ მესამე დიდ მადლობას გიცხადებთ წინასაარჩევნო კამპანიაში გულუხვი ფინანსური მხარდაჭერისათვის. რა ამბავია, მელისა, ეს რამდენი გამომიგზავნე? რატომ, რატომ?

მელისა – ჩემი სალამი გამოსაფხიზლებლიდან! ყველაფერი ალკოჰოლის ბრალია. ექიმმა მითხრა, შთამომავლობითიაო. თურმე, მხოლოდ დედაჩემი კი არა, მამაჩემიც ამ სენით ყოფილა შეპყრობილი. თუ დამიჯერებ, ვიბრძვი, ყოველ ღონეს ვხმარობ, გამოვსწორდე. დარვინი კი ღორია, ღორი! გოგოებს თითქმის აღარ მაჩვენებს. პრეზიდენტი რომ გახდები, ძალიან გთხოვ, შემიღე კანონი შურისმაძიებელი ქმრების წინააღმდეგ; გადასახლება მიუსაჯე, საღლაც შორს, რაც შეიძლება შორს. ამინ.

ენდი – მიიღეთ ჩვენი საუკეთესო მოლოცვები. სენატორი ენდრიუ ლედ მესამე და მისი ოჯახი.

მელისა – არა უშავს რა მოლოცვას! ყოჩაღ! სულ ეს არის?

ენდი — მაპატიე. ყველაფერში ჩემი მდივანი ქალები არიან დამნაშავე. მისალოცი ბარათები აურიეს. ქრისტემობას გილოცავ, ჩემო კარგო მეგობარო. როგორა ხარ? ხომ არაფერია ისეთი, რაც უნდა ვიცოდე?

მელისა — ცხოვრების გასამრავალფეროვნებლად ნიუ-იორკში ვცხოვრობ, მხოლოდით რიცხვში. მძაფრი კითხვანი არ მასვენებენ: ვინა ვარ? რატომ ვცხოვრობ? მიწას რატომ ვამძიმებ? ან ეს რა სამყაროა, რომელშიც ვცხოვრობ? როგორ მოხდა, რომ შენ მშობელი ხალხის ერთგული გახდი, მე კი — გალოთებული, ავზორცი, თანაც ცინიკოსი ბებერი ჩათლანი და ბოზი? გამაგებინე, მეგობარო, რა ხდება?

ენდი — უსამართლო ნუ ხარ. ხელოვნებას მიხედე.

მელისა — ერთხელ კიდევ ვცდი.

* * *

ენდი — ახალ წელს და ქრისტეს გაჩენას გილოცავ. სულითა და გულით. ენდი —

მელისა — ო, ღმერთო! „სულითა და გულით“. ენდი — ეს რაღას ნიშნავს ახლა? გახსოვს, რა გულის ფანცქალით ველოდით, როგორი წინადადება იწერებოდა ბარათის ბოლოს? „სიყვარულით“ ნიშნავდა, რომ რაღაც გაწყენინე: „მიყვარხარ“ — ნიშნავდა კუბოს კარამდე შენი ვარო. „სულითა და გულით“ — შესაძლოა, ერთიც ყოფილიყო და მეორეც. გახსოვს?

* * *

ენდი — შობას გილოცავ. მე და მთელი ოჯახი ყოველივე სიკეთესა და ბედნიერებას გისურვებთ.

მელისა — ამას წინათ გნახე სატელევიზიო პროგრამა „60 წუთში“, თავზარდამცემად, საოცრად კარგად გამოიყურები. ლათინური ამერიკისადმი ჩვენს პასუხისმგებლობაზე რაღაცას ტიკტიკებდით. სიბოროტის ფესვები გახსოვდეს და არ დაივიწყო.

ენდი — ბარათისათვის გმადლობ. სიბოროტის ფესვები რაღაა?

მელისა — სიბოროტის ფესვები — ფულია. ფულით ყველაფერს იყიდი. ამას გეუბნები მე, ვინც ეს ამაოდ სცადა.

ენდი — ქრისტემობას გილოცავ. შენი ენდი — როგორა ხარ?

მელისა — ამჯერად თიხას შევეჭიდე. გახსოვს, დაწყებით სკოლაში მისის მაკლერი თიხისგან ათასნაირ ფიგურებს გვათხუპნიებდა.

ძაღლებსა და კატებს ვებერწავ, კენგურუც გავაკეთე. ფორთოხლის წვენით სავსე ჭიქაზე სტება. გახსოვს? სულ იმ ნეტარ დღეს ვიხსენებ; იმ მოგონებებით ვცდილობ, გავადვიდო ჩემი დაჩლუნგებული გრძნობები, თორემ მათთან ერთად მოკვდები. დამენმარე. სოხოში სახელოსნო მაქვს. ეგებ, ერთად გვევასშმა? ახალგაზრდობასაც გავიხსენებდით... რას იტყვით, სენატორო? პოსტ სკრიპტუმ, 82 წლის დედაჩემი ისეც გათხოვდა: მამაჩემის ძმას გაჰყვა... ასე რომ, გვარის გამოცვლა აღარ დასჭირდა. ბედის ბორბალმა წრე შემოხაზა.

ენდი — ამ წერილს აეროდრომისაკენ მიმავალ გზაზე მანქანაში ვწერ. პასუხი მისის ვოლპოლის სახელზე გამომიგზავნე, თორემ ჩემი თანამშრომლები ყველგან ცხვირს ყოფენ. მისის ვოლპოლი ჩემი მდივანია და ყველაფერი იცის.

მელისა — 28 იანვრიდან 26 თებერვლამდე გამოფენა მექნება. ძალიან მინდა, ჩემი ახალი ნამუშევრები ნახოთ.

ენდი — სამწუხაროა, მაგრამ ზუსტად მაგ დროს ფილიპინებზე ვიქნები. ესეც რომ არ იყოს, დიდი ხანია ბიჭებს შევპირდი, თხილამურებზე სასრილოდ წაგყვებით-მეთქი! წარმატებას გისურვებ.

* * *

რაო, რას სთქვეს გამოფენაზე?

* * *

მომწერე, გამოფენა როგორ შეფასდა?

* * *

ძალიან გთხოვ, მიპასუხე.

მელისა — ჩავისვარე. გამოფენა არავის არ მოეწონა — არც ხალხს, არც კრიტიკოსებს, არც მე. მდინარის ერთი და იგივე წყალში ორჯერ ვერ შეხვალ; ამიტომ ხატვას თავს ვანებებ და ფოტოგრაფობას ვიწყებ. ესლა ყველაფერზე უფრო რეალიზმი მაინტერესებს. თანამედროვე ცხოვრებას თვალი უნდა გავუსწორო, წამი უნდა შევაჩერო. ენდი, ოდესმე თუ შევხვდებით? იცოდლე, შენს მეტი აღარავინა მყავს.

ენდი — მომავალ სამშაბათს, ცხრამეტში, ნიუ-იორკში საქველმოქმედო საღამოზე სიტყვა უნდა წარმოვთქვა. საზეიმო ვახშმის შემდეგ შემოვივლი.

მელისა – აუცილებლად შინ დაგხვდება.

ენდი – მგონი, გამახსენდა, წითელი ვარდები რასაც ნიშნავს.

მელისა – აღარაფერი მახსოვს, მხოლოდ ერთი რამ ვიცი: გუშინდელი საღამოს შემდეგ, შენი ნახვა უფრო მომიწია.

* * *

საქველმოქმედო საღამოები აღარ ტარდება?

* * *

მისის ვოლპოლ, სადა ხართ? გადაუგზავნეთ თუ არა წერილები ადრესატს?

ენდი – მაპატიე, პასუხი დაგიგვიანე. ნიუ-იორკიდან შინ დავბრუნდი და ოჯახური ურთიერთობანი მოვაწესრიგე. მერე ციურიხში ეკონომიურ კონფერენციაზე გავემგზავრე. იქიდან ისევ ჯეინთან დავბრუნდი და შაბათ-კვირა ისევ ურთიერთობათა აღდგენას მოვანდომე. ჩემო მელისა, გემუდარები, სამსახურში ნუ მირეკავ. ყოველი საქალაქთაშორისო ზარი საგანგებო ჟურნალში აღირიცხება. ესეც რომ არ იყოს, ჰარვარდელი სტუდენტები ჩვენთან შრომით გამოცდილებას იძენენ და ყველაფერი ზომაზე მეტად აინტერესებთ. თურმე, საერთო საცხოვრებელში, სხვათა შორის, ჩემს საკითხსაც განიხილავენ: სენატორ ლედს საყვარელი ჰყავსო. თუ ღმერთი გწამს, ნულარ დამირეკავ. წერილში უფრო უკეთესად და ბევრსაც დამიწერ. ამ წერილს ბებიანემის ნაჩუქარი პარკერით გწერ. ამას წინათ ვიპოვნე სამკერდე ნიშნებით, მედლებითა და სხვა სუვენირებით სავსე უჯრაში ეგდო. არ წერდა. გაგწმინდე და მთელი ეს დღე ვაშინგტონის მალაზიაში გავატარე, მელანს დავეძებდი. იცი, რა სასიამოვნოა ამ კალმით წერა? ვფიცავ, უ-ს ისე დავწერ, ჟ-ს არ დაემსგავსოს; ვიცი, წერილების წერა არ გიყვარს, მაგრამ რას იზამ?! მომავალ კვირაში ნიუ-იორკში მომიწევს ჩამოსვლა და შენთან შეხვედრას მოვასწრებ. აეროპორტიდანვე დაგირეკავ.

მელისა – ჩემო საყვარელო, რა კარგია, რომ მოიცალე და მნახე. კიდევ როდის ჩამოსვალ?

ენდი – ერთი კვირის შემდეგ...

მელისა – ოდესმე თუ წარმოიდგენდი, რომ ასე შეგხმატკბილდებოდი... საწოლში?

ენდი – შენ თუ წარმოიდგენდი, რომ ჩვენს ასაკში ასეთი გადარეული საყვარლები აღმოვჩნდებოდით.

მელისა – აი, ნახევარმა საუკუნეც ჩაიქროლა...

ენდი – მოდი, ას წლამდე ვიცოცხლოთ...

მელისა – ო, ღმერთო, კიდევ როდის გნახავ...

ენდი – მალე! მალე!

მელისა – სან-ფრანცისკოში გოგოების სანახავად მივემზავრები. სადმე ვაშინგტონსა და სან-ფრანცისკოს შორის ხომ არ შევხვდეთ?

ენდი – მისმინე, ერთად არ შეიძლება ვინმე გვნახოს!

მელისა – სადმე გადაკარგულში, საექვო ყოფაქცევის სასტუმროში დავიმალოთ!

ენდი – სად, როდის? არ ვიცი...

მელისა – მხოლოდ ერთადერთი ღამე მაჩუქე...

ენდი – ღმერთო, რა დავაშავეთ?

მელისა – მხოლოდ შენზე, ჩვენს შეხვედრაზე ვფიქრობ...

ენდი – სამწუხაროდ, ცხოვრების წესს ველარ შევიცვლი.

მელისა – ცოლსგაყრილი პოლიტიკოსებიც ვიცი: როკფელერი, რეიგანი...

ენდი – მერე, ჯეინი, ბავშვები? ვერ შევძლებ...

მელისა – არ ვიცი, უშენოდ რა გამაძლებინებს. შენ თუ...

ენდი – შეუძლებელს ნუ მთხოვ, თანაც ახლა, არჩევნების წინ?

მელისა – ენდი, ძვირფასო „დეილი ნიუს“ რეპორტიორმა დამირეკა. რა ვქნა?

ენდი – არაფერი.

მელისა – ალბათ, უკვე ნახე, რაც ჩვენზე „ნიუზვიკში“ დასტამბეს. დედაჩემსაც რადიოთი რაღაც მოუსმენია. რა ვქნა? საცხოვრებლად სხვაგან გადავიდე? როგორ მოვიქცე?

ენდი – კარგად.

მელისა – დარვინისთვის დაურეკავთ და ინტერვიუ ჩაუწერიათ. იმ დამპალს უთქვამს, დიდი ხანია ხვდებიანო.

ენდი – ნეტა მართალი იყოს?

მელისა – ყოველდღე მირეკავენ! რა ვუპასუხო!

ენდი – უთხარი, ძველი ერთგული, კეთილი მეგობრები ვართ-თქო.

მელისა – ერთგული – კი, ბატონო, კეთილი – კი, ბატონო, მაგრამ ძველი – არასოდეს!!

ენდი – ნურაფერს ეტყვი, ყურმილი დაუკიდე.

მელისა – მალე თუ გნახავ?

ენდი – ცოტა ხნით თავი უნდა შევიკავოთ.

მელისა — არჩევნების შემდეგ?

ენდი — ჩატარდეს და ვნახოთ.

მელისა — ძალიან, ძალიან, ძალიან, ძალიან მენატრები!!!

ენდი — თავი უნდა შევიკავოთ.

მელისა — ენდი, სადა ხარ? მჭირდება! არ შემიძლია უშენოდ...

ენდი — მოვითმინოთ! მოვითმინოთ!

მელისა — სად დამეკარგე? სამ საათს გელოდე... დაგერეკა მაინც...

ენდი — გთხოვ, ნუ მირეკავ. იმ დღეს მისის ვოლპოლი შეუძლოდ იყო.

მელისა — მთელი თვეა არ მინახიხარ.

ენდი — არჩევნები ცხვირწინაა.

მელისა — სულ ერთი წამით მაინც.

ენდი — არ გინდა ხელმეორედ ამირჩიონ?

მელისა — მჭირდება, ძალიან მჭირდება...

ენდი — არჩევნებია, არჩევნები, არჩევნები!

* * *

მელისა — ენდი, რა ხდება. ნახევარი თვეა შენი ზმა არ გამიგონია!

* * *

რას ნიშნავს შენი დაღუპება?

* * *

ყველაფერი დამთავრდა, ენდი?

* * *

არჩევნებში გამარჯვებას გილოცავ. სიყვარულით. მელისა.

ენდი — მომავლ კვირა დღეს ჩამოვალ, კარგი?

მელისა — მადლობა ღმერთს!

ენდი — მელისა, უნდა მოვილაპარაკოთ...

მელისა — რაზე? არ მინდა! ლაპარაკი მეზიზღება.

ენდი — ჩემო ძვირფასო, გული მიკვდება, ჩვენს საუბარს, უფრო სწორად, სკანდალს რომ ვიხსენებ... მაგრამ ვიცი, მართალი ვარ. რაიმე უნდა გადაგვეწყვიტა, სამწუხაროდ, არჩევნის უფლებაც კი არა მაქვს. დალატისათვის ალბათ შემიზიზღებ, მაგრამ

ჯეინისა და ბავშვების მიტოვება არ შემიძლია. ესიც არ იყოს, მაქვს რაღაც ვალდებულება ჩემი ამომრჩევლების წინაშე; იმათ წინაშეც, ვინც ხმა მომცა, მიუხედავად ყველაფრისა, გაზეთებში რაც დასტამბეს? ჩემო კარგო, სულ ერთია, ერთად ცხოვრებას ვერ შევძლებთ. დავ-ბერ-დით... და ამ ხანგრძლივმა არსებობამ, სიცოცხლე ვერ გამომეტებია, რომ დავარქვა, ჩვენს წვალებას ისეთი ძვირფასი ტვირთი აჰკიდა, სიმშვიდესა და სიამტკბილობა არ დაგვანებებს. ჩვენი ქორწინება დიდი-დიდი ერთ კვირას გაგრძელდება; მაგრამ ხსნის გზა არსებობს. მიმოწერა! მისის ვოლბოლი ჩვენი მოკავშირეა. ჩვენი ურთიერთობა ერთი დღითაც არ შეწყდება. ვიმედოვნებ, მომწერ და ჩემს ბარათებსაც ბოლომდე წაიკითხავ.

* * *

სადა ხარ? წერილებზე რატომ არ მპასუხობ?

* * *

გირეკე! შინ მხოლოდ ავტო-მოპასუხეა, სადა ხარ? მიპასუხე, გთხოვ!

* * *

ახალწელსა და ქრისტეშობას გილოცავ. სენატორი და მისის ლედი ოჯახით.

მელისა – ეი, ენდი ლედ. ნუთუ ეს შენა ხარ, 55 წლის ჯანმრთელი, წესიერად დავარცხნილი საუცხოოდ შეკერილ კოსტუმში გამოპრანჭული კაცი, ქალის ზურგსუკან რომ იმალება? სავარძელში ჩაბრძანებული ქალი, ალბათ, შენი მეუღლეა... რას მიუტყუებია მუხლები? სიქალწულის დაკარგვისა ხომ არ ეშინია? ახალი ძალღიჯი გყავს? ესენი შენი მემკვიდრეები იქნებიან... ენდი, არ გადამრიო, შეილიშვილი შეგეძინათ? ღმერთო, შენ გადმოხედე! ჭეშმარიტად წმინდანთა ოჯახია! ახალ წელსა და ქრისტეშობას გილოცავ, სენატორო ლედ. ლამის წამოვდგე და სამხედრო წესით მოგესალმო. თქვენი მომაკვდავი მეგობარი...

ენდი – რას ნიშნავს „თქვენი მომაკვდავი მეგობარი“

* * *

აუცილებლად უნდა გნახო.

მიპასუხე, სადა ხარ? აუცილებლად უნდა გნახო.

* * *

მიპასუხე, სადა ხარ? აუცილებლად უნდა გნახო, გესმის?

* * *

პატივცემულო მისის გარდნერ. მელისა დამეკარგა. თუ შეიძლება, შემატყობინეთ, სად არის?

* * *

ძვირფასო მელისა, დედაშენმა მომწერა, ზურმუხტ ქალაქში დაბრუნებულხარ. მომავალ ზუთშაბათს ჩამოვფრინდები.

მელისა — არა! არა! არ ჩამოხვიდე! მთლად მოვეშვი. საშინლად გავსუქდი და დავმანჯღლი. თმებსაც აღარ ვიღებავ. ჩვენს ფერმაში ვცხოვრობ. ექიმი მომიჩინეს; თუ კარგად ვიქცევი, დედას შაბათ-კვირას შინ მივყევარ. იმდენ წამალს მასმევენ, აქა ვარ თუ იმ ქვეყნად, ვერ გამიგია. ხელები ისე მიკანკალებს, ფრჩხილებზე ლაქი ვერ წამისვამს. ჩემი შვილები ტელეფონითაც აღარ მელაპარაკებია. ამბობენ, ნერვებს გვიშლისო. ეს რა დამემართა? როგორ გავიუბელურე თავი?! სიცოცხლე აღარ მინდა. ხანდახან ვფიქრობ, ერთად რომ ვყოფილიყავით... არა, არა, ამ საქმიდან არაფერიც არ გამოვიდოდა... დარწმუნებული ვარ... ნუ ჩამოხვალ! გემუდარები, ენდი, არ ჩამოხვიდე!

* * *

ენდი — ძვირფასო მისის გარდნერ! ოდესღაც მოგწერეთ პირველი ბარათი, თქვენი შვილის მელისას დბადების დღეზე მიპატიუების სამადლობელოდ. ეხლა გწერთ მისი გარდაცვალების გამო. მინდა, გითხრათ ყველაფერი, რაც ვერც დასაფლავებაზე და ვერც ქელეხზე ვერ ვთქვი. როგორც იცით, მე და მელისა მთელი სიცოცხლის მანძილზე ვწერდით ერთმანეთს. ამას ვწერ და მგონია, მელისაც წაიკითხავს.

მელისა — ყოჩაღ ენდი, თავს არ ღალატობ!

ენდი — ძალიან რთული ურთიერთობა გვქონდა. ცხოვრების სხვადასხვაგვარი წესის მიუხედავად, ღრმად მწამს, რომ მაინც

ვამდიდრებდით ერთმანეთს, მელისა ყოველთვის ამბობდა იმას, რასაც მე ვფიქრობდი, მაგრამ ხმამაღლა თქმისა მეშინოდა.

მელისა – როგორც იქნა გამოტყდა...

ენდი – მინდა დავიჯერო, რომ მეც ვაძლევი მელისას რაღაცას... ასე მგონია, ვაწონასწორებდი.

მელისა – რაო, ვაწონასწორებდიო? პირველად მესმის. კარგი, ჩემო ენდი, დავარქვით ამას ვაწონასწორება.

ენდი – რაც გაშიკეთებია, ან მსურდა გამეკეთებინა, მელისაზე ვამოწმებდი. და თუ უნებურად, ანდა განზრახ ვთვალთმაქცობდი, წამსვე ვგრძნობდი ზურგსუკან მის დამცინავ სუნთქვას. ეხლა, როცა მელისა აღარა გვყავს, არც ვიცი რა კქნა, როგორ ვიცხოვრო?

მელისა – ნუ გეშინია, კარგად იცხოვრებ, ენდი!

ენდი – შესანიშნავი ცოლი მყავს, მშვენიერი შვილები, სამუშაოც მიყვარს... მაგრამ მელისას სივდილის შემდეგ აზრი დაეკარგა ყველას და ყველაფერს...

მელისა – კარგი ერთი, რაღაც არ მჯერა...

ენდი – ამქვეყნად ბევრს არ ჰყვოლია ასეთი მეგობარი. მელისა ჩემთვის მეგობარზე მეტი იყო. ეხლაღა ვხვდები, როგორ უსაშველოდ მიყვარდა. ერთის ნახვით შემიყვარდა, იმ წამსვე, ჩვენი კლასის კარი რომ შემოაღო და ზურმუხტ-ქალაქის პრინცესასავით შემობრწყინდა.

მელისა – გეყოფა ერთი, კმარა... ამდენს ვეღარ გადავიტან...

ენდი – არავინ, ჩემს სიცოცხლეში არავინ ასე არ მყვარებია; არც შემიყვარდება! მელისა მუდამ ჩემს გულისგულში იცოცხლებს. ძალიან, ძალიან მენატრება. მინდა ეს იცოდეთ თქვენ და იმანაც. გულწრფელად თქვენი ენდი ლედ მესამე.

მელისა – გმადლობთ, ენდი.